

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV IN JE NAMENJEN ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA **SEPTEMBER 2018**

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

---

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh:

Končna redakcija: 9. 10. 2018

Pripravili: Ilinka Todorovski, Anja Nab Huš

Delovodnik, statistika: Ana Jarc

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za september 2018

Septembrski odzivi so bili zelo razpršeni. Veliko se jih je nanašalo na konkretne objave v različnih oddajah ali na spletu (Tednik, Utrip, Akcent, Zapisi iz močvirja, Slovenska kronika ...), nekaj pa jih je bilo bolj splošnih, glede zasnove ali vodenja oddaj, urejanja rubrik ali programske sheme (Nočni program na Prvem, Odmevi, Od blizu, MMC – kultura in razvedrilo, Parlamentarni program).

Več je bilo pritožb zaradi obsega oglasov in njihove moteče umestitve v program (npr. v okviru športnih prenosov).

Še naprej so se zastavljala vprašanja o obvezni registraciji za ogled spletnega TV-arhiva ter o moderiranju komentarjev na www.rtv slo.si.

Spet je bilo nekaj več pripomb na radijski glasbeni izbor (Radio Slovenija – Prvi, Radio Koper), a tudi nekaj več pohval za različne programske vsebine (Tednik, Svetovalni servis, Val 202).

Metodološka pojasnila

Od 1. januarja 2018 se pri vodenju dnevnika odzivov upošteva dejanska organizacija RTV Slovenija (programsko-produkcijske enote, organizacijske enote, uredniško-produkcijske enote, vodstvo, programski svet itd.). V poročilu se gledalce, poslušalce, bralce in druge uporabnike RTV podpisuje z začetnicami, razen v primerih uradnih dopisov. V statistiko odzivov se všttevajo vsi pisni ali ustni odzivi, zabeleženi v delovodniku, medtem, ko je v mesečnem poročilu objavljen izbor. Od 1. januarja 2018 se v statistiki ločeno vodi seznam zavrženih pritožb.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA	4
I. INFORMATIVNI PROGRAM	4
Tretja razvojna os v Slovenski kroniki.....	4
Pohvala za prispevek o Triglavu	5
Nazivi: predsednik vlade ali predsednik vlade v odhodu?	6
O postroju Štajerske varde, komu beseda?.....	6
Zaslišanja ministrskih kandidatov.....	7
Utrip in gradnja avtocest.....	8
Nedelujoč naslov utrip@rtvslo.si	9
Odmevi ali recikliran Dnevnik?	9
Enostransko o bolnici Franji?.....	10
Zadeva Intervju/Dežman, tretjič.....	11
Zadnja poročila brez omembe praznika	12
Razkriti podatki prizadeli družino	13
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	13
Predčasno prekinjeno predvajanje filma.....	13
Dokumentarec o Triglavu: kaj pa kapelica?.....	14
Žebelj je postal čopič – o premiku termina	15
Kje so Spomini?	15
Dokumentarni film "I am MLK jr"	15
a.b.c.d. ali a.b.c.č., drugič	16
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	17
Pripombe glede humorja in voditeljice	17
IV. ŠPORTNI PROGRAM.....	17
Koliko oglasov med kolesarsko dirko!	17
Zaradi oglasov prekinjen prenos juda!	18
V. PROGRAM PLUS.....	19
Od blizu – o voditeljičinem slogu.....	19
Vodenje oddaje Akcent	19
VI. SPLOŠNO.....	20
Bi lahko imeli namesto treh le en program?	20
RADIO SLOVENIJA.....	22
I. RADIO PRVI	22
Pohvala za Svetovalni servis, na rešetu glasbeni izbor.....	22
Govorna kultura v nočnem programu.....	22

II.	VAL 202.....	23
	Poenostavljeno Jermanovo uho?	23
	Zapis iz močvirja: kdaj ostra satira postane žalitev?	24
	Pohvala valovski ekipi.....	27
REGIONALNI CENTER KOPER		27
I.	RADIO KOPER.....	27
	Preveč hrvaške glasbe! Pa res?	27
II.	TV KOPER.....	28
	(Ne)objava popravka	28
MMC.....		29
I.	VSEBINA.....	29
	Sekciji Kultura in Zabava: napake in površnosti	29
	Dopolnjevanje novice: narava dela ali manipulacija?	30
	Komentiranje na spletnem mestu rtvslo.si	31
II.	STORITVE	33
	Do kdaj bom blokiran?	33
	Težave s prijavo uporabniškega imena	33
	RTV 4D: zakaj ni iskanega dokumentarca?.....	34
	Obvezna registracija za ogled TV arhiva, zakaj?	34
RTV SLOVENIJA		35
I.	OGLAŠEVANJE.....	35
	Oglas za sveže meso	35
II.	TEHNIČNE ZADEVE.....	36
	TV SLO3 in HD	36
III.	VARUHINJA	37
	Od pohval do pozivov k odstopu, drugič	37
	Varuhinja v RTV-programih, PPN 2019.....	38
IV.	OSTALO	38
	Varstvo osebnih podatkov.....	38
V.	RTV SPLOŠNO	39
	Kaj vse je narobe na RTV... ..	39
PRILOGA.....		41
	Priloga1: Varuhinja v RTV-programih, PPN 2019	41
STATISTIKA.....		42

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Tretja razvojna os v Slovenski kroniki

Varuhinja je prejela pritožbo gledalca **M. P.** in sokrajanov iz Šmartnega ob Paki glede oddaje Slovenska kronika z dne 23. 8. 2018, ki je bila v celoti posvečena različnim vidikom tretje razvojne osi.

»Ker se problematika zelo tiče tudi ljudi iz našega okolja in mene osebno, kot sodelujočega v oddaji moram v svojem in imenu sovaščanov protestirati proti tako enostransko in tendenciozno predstavljeno situacijo. Zaradi rušenj stanovanjskih objektov in posegov v naše okolje je bila gledanost oddaje velika in komentarji nanjo zelo negativni. Splošno mnenje je bilo, da je oddaja pomenila z svojo demagoško vsebino navaden lobistični pritisk na nastajajočo vlado in morebitno ministrico za promet ga. Alenko Bratušek. Pa je bila že najmanj tretja enako koncipirana v zelo kratkem času po volitvah. In kaj je bilo najbolj moteče v obravnavani?

1. Sam uvod, ko kolesar prehitava avtomobile je demagoško neresen in nestrokoven prikaz stanja za vse gledalce, tudi tiste ki se redno ali občasno vozimo na Koroško – tudi za Korošce. Takšno ali podobno sliko lahko posnamete kjerkoli v času prometnih konic. Pričakovali bi, da bo relevantne strokovne podatke o prometni obremenitvi cest iz Koroške do Velenja in naprej do AC1 posredovala edina institucija, ki z njimi razpolaga- to je DARS.
2. Komentar novinarko, da gospodarstvo tega področja prispeva v državni proračun 750 mio Eur in da bi s tem denarjem lahko zgradili cesto sami je drugi primer demagogije. Po logiki komentatorke bi si lahko cesto gradili sami. Kot, da to okolje ne rabi proračunskega denarja za financiranje šolstva, zdravstva, socialo, varnost in druge dejavnosti, ki se financirajo iz državnega proračuna; tudi izgubo TEŠ6 in še kaj. Zanimiv bi bil podatek o razliki med prispevki in koriščenjem državnega proračuna.
3. Tudi komentarje podjetnikov se obravnavajo popolnoma nekritično četudi so nekateri že kar smešni in so plod lobiranja politike. Tako komentar predstavnika KSL Ljubno in BSH Nazarje, da do Šentruperta rabijo več časa, kot do Ljubljane. (...)
4. In še: Sam sem bil povabljen dati izjavo o dogajanju v občini Šmartno ob Paki pri postopkih vlaganja »zahteve za ustavno presojo o zakonitosti DPN za odsek Šentrupert-Velenje« z vidika prizadetih prebivalcev. Odgovore na novinarsko vprašanje so bili v oddaji skrčeni na par besed, tako, da je celo nerazpoznavno na kaj se nanašajo. (če je mogoče si celoten posnetek oglejte) In ljudje mi očitajo, da nisem povedal...

Še sreča, da je bil za komentar povabljen tudi direktor DARSa, župan Polzele in svetnica občine Šmartno. Zaradi njih je malo manj grenkega priokusa pri prizadetih, po gledanju te oddaje«

Odgovor urednika TV dopisništev **Mitje Preka**:

»Namen oddaje nikakor ni bil podlegati pritiskom lobijev, ampak zgolj prikazati stisko ljudi, ki živijo ob tej cesti ali se vsak dan vozijo po njej in si z njo tudi služijo kruh. Žal pa mi ne moremo soditi o upravičenosti projekta. Povemo lahko le, kaj si večina ljudi želi in kje so zadržki.

S prispevkom o vožnji s kolesom in tovornjakom, smo želeli prikazati bizarnost situacije. Za podatke, ki jih omenjate, smo prosili odgovorne inštitucije, a nam jih niso uspele zagotoviti. Komentar novinarko o primerjavi sredstev, ki jih gospodarstvo vplača v državni proračun in da bi lahko samo zgradili cesto, je bila zgolj prisposoda in da imajo ljudje občutek, da Koroška dobi iz proračuna manj, kot bi si želeli.

Tudi sami smo ob pripravi oddaje ugotovili, da je 13 minut, kolikor je Slovenska Kronika dolga premalo, da bi popolnoma osvetlili vso problematiko v povezavi s tretjo razvojno osjo. Žal nobeden od sogovornikov ni mogel povedati vsega.

Razumem, da boste morali prebivalci Šmartnega ob Paki veliko žrtvovati zaradi tretje razvojne osi in da vas je očitno tudi lokalna oblast pustila na cedilu, vendar pa moram poudariti, da je tudi Televizija Slovenija večkrat dala glas in programski čas ljudem, ki bodo ostali brez hiš.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Urednikovemu pojasnilu bi težko kar koli dodala. Pozorno sem si ogledala oddajo in vam ne bi mogla pritruditi, da je bila narejena enostransko. V oddaji smo slišali kar 15 različnih mnenj in stališč, od politikov in gospodarstvenikov do prebivalcev z različnih načrtovanih odsekov z različnimi interesi. Razumem pa, da ste kot osebno prizadeti v teh investicijskih načrtih pogrešali podrobnejšo predstavitev vašega pogleda in specifične odseka Šentrupert – Velenje. Razumem tudi vašo prizadetost, ker ste se odločili v imenu domačinov osebno izpostaviti, potem pa na ekranu ni bilo videti in slišati vsega, kar ste želeli povedati. Menim, da si je uredništvo prizadevalo, da bi pridobilo vse relevantne informacije in z najrazličnejših zornih kotov prikazalo posledice izgradnje celotne avtocestne povezave, pri čemer je med različnimi pričakovanji, interesi, željami in tudi stiskami prebivalcev posameznih območij le malo stičnih točk. Kot boste prebrali v urednikovem odgovoru, tudi uredništvo meni, da tako zapletena tematika daleč presega časovno omejitev in format same oddaje Slovenska kronika.«

Odgovor na odgovor oz. pripombe na odgovor urednika so podale Združene civilne iniciative Braslovče, Polzela, Podvin, Podgora, Šmartno ob Paki:

»Porušitve bi pomenile razselitev družin, kar pomeni cca.150 ljudi in to za borih 5 minut daljše vožnje posameznikov, dela tovora, ki bi bil namenjen v Ljubljano in ne na Dolenjsko ali v smer Maribor, kamor so dokazano usmerjeni za polovico večji prometni tokovi. Mimogrede in zakaj se tisti s Koroške ne preselijo v Ljubljano, če zapustiti dom ni tako veka žrtev ampak samo ....?

Iz oddaje je bilo razvidno, da slabo razumete bistvo problema in ga niti ne želite obelodaniti. Enako je razbrati tudi iz vaših odgovorov. Zagovarjate vaše ravnanje, ki je enosmerno, površinsko in poročanje nima nobene ambicije biti novica, ki razrešuje ali pomaga razreševati konflikt, ki je že kot je prepoznala ga. Ilinka Todorovski prerasel iz individualne tragike posameznika, na splošen javni problem vseh treh vpletenih občin.

Seveda vas zanima samo in zgolj naslednja novica : rzsodba države in ne tožba velikega števila ljudi.

Ključ resnice, zakaj Koroška še niima ceste ni v razlogu, da se ljudje v Šmartnem ob Paki borijo za svoj dom«

Pohvala za prispevek o Triglavu

Varuhinja je prejela pohvalo **A. B.** glede prispevka v Tedniku 3. septembra z naslovom »Oj, Triglav, moj dom«, katerega avtorica je bila Marjeta Klemenc.

»Je pa prispevek (Tednik 3.9.2018, o Triglavu) šolski primer odličnega novinarstva z rdečo nitjo oz. zgodbo, ki nas drži v pozornosti od začetka do konca prispevka. Vidi se, da ima Marjeta kilometrino in enostavno ve in zna opravljati svoje delo. Na izviren način je združila vrsto vsebin, preteklo in aktualno dogajanje ter na koncu nastavila ogledalo obiskovalcem gorskega sveta ter nas na prijazen način pozvala, da imamo oz. so za obisk primerne tudi druge naše gore. In prav to je eno od poslanstev oz. nalog nacionalke ter razlog več, da nam vrnejo oddajo Gore in ljudje, seveda, tudi z novim naslovom in njenimi ustvarjalci ...«

Nazivi: predsednik vlade ali predsednik vlade v odhodu?

Gledalca **M. J.** je zmotila uporaba nazivov predsednik vlade in ministrica za izobraževanje v poročilih 3. septembra, ko je že bil izvoljen nov predsednik vlade.

»Danes gledam poročila o novem šolskem letu, prispevek iz Celja prva gimnazija. Moti me to, da g. Cerarja še vedno podpisujete s predsednikom vlade, kot tudi ministrico Brenčičevo, saj to že dolgo nista več. Ali gre za namerno zavajanje ali delanja norca iz nas državljanov. Pa to ni bilo prvič.«

Odgovor urednice Dnevnoinformativnega programa, **Nataše Rijavec Bartha**:

»Dr. Miro Cerar je še vedno predsednik vlade, tako kot je ministrica Maja Makovec Brenčič še vedno ministrica za šolstvo. Do imenovanja nove vlade mora namreč dosedanja vlada, njen predsednik in ministri, opravljati tekoče posle. Posebnost naše ustavnopravne ureditve pa je, da imamo trenutno dva predsednika vlade, vmes je bil namreč že imenovan novi predsednik vlade Marjan Šarec, ki pa še nima vlade oz. ministrov. Novi predsednik vlade je svojo ministrsko ekipo sicer že predlagal v imenovanje Državnemu zboru, in ta bo ministre potrjeval prihodnji teden. Šele ko bo imenovana nova vlada, bo lahko prevzela posle od dosedanje.«

Gledalec z odgovorom ni bil zadovoljen: »Spoštovani, to kar ste napisali v odgovor, mi je vse jasno. Ni pa vam jasno, da sta v odstopu in to namerno ne pišete. Urednici DIO IP TV SLO, želim veliko uspeha in preciznejšega nazivanja teh ljudi.«

O postroju Štajerske varde, komu beseda?

Gledalec **G. K.** je imel pomisleke o medijski obravnavi razkritja o postroju samooklicane Štajerske varde oz. poročanja o tej tematiki 3. septembra.

»Zgrozil sem se, da ste medijski prostor odstopili tudi "ustanovitelju" te enote Andreju Šišku in mu pustili, da se promovira, namesto, da bi ga popolnoma ignorirali in v prispevku predstavili samo dejstva in mnenja pravnih strokovnjakov, ki opozarjajo na nezakonitosti takšnega početja. Takšno vašo poročanje je dejansko nevarno, saj s tem omogočate, da v medijski prostor vstopajo ljudje, ki tja dejansko ne sodijo, saj lahko predstavljajo grožnjo pravnemu redu naše države. Nekritičen odnos do takšnih pojavov ali pa njihovo predstavljanje na način uravnoveženosti, ko se ponudi predstavitev mnenja tudi akterju, ki si tega dejansko ne zasluži, se je v pretekli zgodovini že nekajkrat izrodil - samo spomnite se na pojav črnosrajčnikov v Italiji in rjavosrajčnikov v Nemčiji ter kam je to na koncu pripeljalo.«

Odgovor odgovorne urednice **Manice J. Ambrožič**:

»Poklicni standardi, ki k etičnemu poročanju zavezujejo tudi javno RTV, od nas zahtevajo vsestranskost in uravnoveženost sporočanja. Osebo, ki je v središču zgodbe, je potrebno vprašati ključna novinarska vprašanja. Brez tega ni novinarstva. Včeraj popoldne so se pojavili namigi, češ da so posnetki stari nekaj let in neverodostojni. Andrej Šiško je bil tisti, ki je potrdil, da so posnetki pristni in da torej je ustanovil paravojaško enoto. Sporočil je tudi, da namerava ustanoviti še več enot. Če bi mi včeraj novico postavili v kontekst, v katerem bi hvalili načrte za ustanavljanje paravojaških enot, bi bili dvomi glede našega poročanja upravičeni. Tako pa smo o tej temi korektno poročali in nato novico odgovorno postavili v kontekst, v katerem smo opozorili na protiustavnost in nevarnost takšnih pobud in dejanj. Natanko tako, tudi z izjavami Andreja Šiška, so dogodek pokrili tudi kolegi na radiu in v drugih slovenskih medijih.

Sicer je bil Andrej Šiško tudi kandidat za predsednika Slovenije in je lani nastopal tudi na naših predvolilnih soočenjih pred predsedniškimi volitvami.

Dodajam še mnenje varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev, ki ga je zapisala v letošnjem julijskem poročilu:

»Menim, da v programskih vsebinah javne radiotelevizije ne sme biti prepovedanih gostov ali tabu tem. Takšna pričakovanja, kakor tudi a priorne pritožbe zoper izbor gosta in vsebino oddaje (kdo sme javno govoriti, o čem se sme javno govoriti v javnem mediju) so neupravičene in v nasprotju s poslanstvom RTV Slovenija.««

Iz dodatnega pojasnila **varuhinje**:

»Uredništvo je enega od govorcev k besedi povabilo zaradi razjasnitve avtentičnosti posnetka (in ne morda zaradi kakršnega koli vsebinskega uravnoveževanja za in proti, kar bi bilo narobe).«

Zaslišanja ministrskih kandidatov

Generalna direktorica Direktorata za medije na Ministrstvu za kulturo Tamara Vonta je izrazila začudenje, da si 5. septembra na TV SLO3 ni bilo mogoče v neposrednem prenosu ogledati zaslišanja kandidata za ministra za kulturo, posnetek prenosa pa je bil predvajan pozno ponoči.

»Glede na to, da kulturo omenjamo kot osnovni gradnik naše državnosti, se mi zdi tak odnos do našega področja neprimeren in nespoštljiv. Nespoštljiv pa je tudi do ministrskega kandidata in do same RTV, katere delovanje je tesno povezano z Ministrstvom za kulturo. veseli bi bili pojasnila, kako je mogoče, da se je to dogajalo, medtem ko nekatere druge kandidate vidimo v prenosu in še večkrat dnevno v posnetku. Tudi novica o potrditvi kandidata (z le enim glasom proti) je bila na MMC objavljena kot mimobežna novičica spodaj, medtem, ko so vsi drugi kandidati in kandidatke "zaslužili" najboljša in najbolj vidna mesta.«

Odgovor odgovorne urednice **Manice J. Ambrožič**:

»Prvi del odgovora je pripravila urednica TVSLO 3 **Jadranka Rebernik**.

Odločitev, katero zaslišanje kandidata za ministra bomo prenašali prvo, je bila uredniška odločitev, saj je bilo okoli kandidata za okolje zaradi njegovega dosedanjega dela veliko več debat in različnih mnenj, medtem ko pri kandidatu za kulturnega ministra tega nismo zasledili. To seveda ne pomeni, da je kultura manj pomembna, a enako velja tudi za druga področja, na primer okolje ali zdravstvo- za javnost so vsa ta področja pomembna. Odločili smo se, da tisti dan prenose pričnemo z zaslišanjem kandidata za ministrstvo za okolje, zaslišanje bodočega kulturnega ministra smo načrtovali objaviti v posnetku ob 17h, vendar so se vsa zaslišanja tako zavlekla, da je bil objavljen pozno zvečer, za njim pa še kandidat za ministra za zamejce. Podobna situacija je bila zaradi dolgotrajnih zaslišanj in prekrivanje sej odborov in komisij tudi pri drugih kandidatih ob drugih dnevih, nekatere smo objavili šele naslednji dan.

Smo pa pripravili tudi povzetek zaslišanja kandidata za ministra za kulturo in ga večkrat ponovili.

Pojasnilo je pripravila tudi **Kaja Jakopič**, urednica uredništva za nove medije:

Ne moremo se strinjati, da je bila na spletu to »mimobežna novičica«. Objavili smo obsežno novico, s fotografijami, zvečer pa še dodali video-prispevek. (...) Novica je bila nekaj ur (4-5) izpostavljena na prvem mestu sekcije Kultura.

Ob tem naj kot odgovorna urednica Informativnega programa TVS dodam, da si prizadevamo parlamentarno dogajanje spremljati čim bolj ažurno, poglobljeno in celovito in tako gledalcem zagotavljati čim več informacij. Vsekakor obžalujemo, da so dnevni redi zaslišanj kandidatov za ministre onemogočali takšno programsko shemo, v kateri bi lahko gledalcem

sproti ali vsaj z manj časovnega zamika predstavili zaslišanja. Ko se dve zaslišanji pokrivata, lahko gledalcem le eno ponudimo v neposrednem prenosu. Posnetke nekaterih zaslišanj kandidatov za ministre smo sicer že ponovili, to nedeljo popoldne pa na TVSLO 3 načrtujemo tudi ponovitev zaslišanja takrat še kandidata za ministra za kulturo. Za prihodnji teden pripravljamo sestanek, na katerem bomo govorili tudi o umeščanju prenosov in ponovitev na TVSLO 3.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Po vsebini odgovoru nimam česa dodati. Zlasti ne glede spletnega mesta www.rtv slo.si, saj menim, da pritožba ni upravičena.

Ko gre za parlamentarni program, pa sem si natančno pogledala celodnevni posnetek predvajanih vsebin na TV SLO3 dne 5. 9. 2018. Iz sporeda, ki je bil v dopoldanskih urah večkrat objavljen v grafični obliki, je bilo mogoče jasno razbrati namero uredništva, da vse predstavitve kandidatov objavi čim prej, nekaj v živo in nekaj v posnetku. Izvirni spored so prilagodili dnevne mu redu Državnega zbora, ki je ob isti uri načrtoval po dve zaslišanji. Po izvirnem sporedu za ta dan bi bila predstavitev ministrskih kandidatov J. Lebna in S. Fakina gledalcem posredovana v živo, predstavitev kandidatov D. Prešička, A. Bratušek in P. J. Česnika pa v posnetku. Vsi posnetki, vključno s povzetki bi bili predvajani čez dan, pred polnočjo. Kot veste, se tega načrta ni bilo mogoče držati, saj so zaslišanja potekala ekstremno dolgo, zaslišanje ministrskih kandidatov za okoljski in zdravstveni resor je trajalo po pet ur. Menim, da je uredništvo ravnalo na edini možni način, da torej prenosov zaslišanj, ki so že potekala, ni prekinilo, in da je posnetke ostalih zaslišanj objavilo ob prvi možni uri. In jih nato tudi ponavljalo v naslednjih dneh.

Zakaj so se v Državnem zboru odločili, da so za isto uro predvideli po dve zaslišanji, lahko le ugibam, vsekakor pa je v takšno odločitev vgrajen problem za javni medij in njegovo občinstvo, saj fizikalno ob isti uri na istem programu ni mogoče prenašati dveh dogodkov, neoziraje se na pričakovanja in želje gledalstva. Uredništvo pa se mora vedno odločiti in pri odločitvi tehtati aktualnost in javni interes. Če bi se odločili drugače, bi pritožba morda prišla s kakšnega drugega resorja ali pa neposredno od prizadetih gledalcev, ki jih kakšno tematsko področje bolj zanima od drugega. Menim torej, da pristojno uredništvo ni pravi (ali vsaj ne edini) naslov za pritožbe glede prenosov sej (plenarnih in odborov).

Menim tudi, da bi bilo na to zadrego smiselno opozoriti snovalce dnevnih redov v Državnem zboru. Če imate možnost, da v zakonodajnem telesu (formalno ali neformalno) kakor koli odprete to tematiko, vam bom v imenu gledalcev in ustvarjalcev TV programa iskreno hvaležna.«

Utrip in gradnja avtocest

Varuhinja je v vednost prejela odziv gledalca **M. D. B.** glede oddaje Utrip, objavljene 22. septembra. Zmotilo ga je, kot je zapisal, »zavajanje z neresnicami« glede gradnje avtocest v Sloveniji.

»V zvezi z izjavo ministrice za promet Alenke Bratušek v oddaji Studio City, da bomo železnice gradili tako kot smo avtoceste, ste komentirali: ".. da so slovenske avtoceste sinonim za zamude in milijardne podražitve.."

Ta komentar je daleč od resnice in pomeni grobo zavajanje in nadaljnjo neupravičeno stigmatizacijo največjega in uspešno zaključenega projekta v zgodovini Slovenije. Dogma o preplačanih avtocestah in stigmatizaciji inženirskega dela na področju gradbeništva in cest je prevladala v političnem, rumenem in drugem medijskem in gostilniškem ocenjevanju tega velikega projekta. Kljub številnim strokovnim analizam in dokazovanjem o resnični ceni naših avtocest so prevladali argumenti tistih, ki v življenju niso nikoli niti od blizu povohali načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje cest.«

Odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič**:

»Avtorja Utripa Zvezdana Martiča ste nekoliko nenatančno navajali. V oddaji je namreč komentator rekel takole: "V našem kolektivnem spominu je namreč gradnja avtocest sinonim za zamude in milijardne podražitve."

Oddaja Utrip je komentiran, avtorski pregled tedenskega dogajanja v Sloveniji. Verjetno se boste strinjali, da mnogi v Sloveniji so ali pa še vedno opozarjajo, da je bila gradnja avtocest povezana z zamudami in podražitvami. V priponki dodajam samo nekaj virov, ki pritrjujejo mnenju, da je v našem kolektivnem spominu gradnja sinonim za zamude in milijardne podražitve.«

Nedelujoč naslov utrip@rtvslo.si

Gledalec **G. Š.** je opozoril, da elektronski naslov oddaje Utrip ne deluje.

»Danes sem poslal elektronsko sporočilo na uradno javno objavljen, na koncu oddaje v odjavni špici, elektronski naslov javne inštitucije RTV SLO, utrip@rtvslo.si, pa sem prejel odgovor spodaj.

Zanima me, zakaj, kako je to mogoče, kaj o tovrstnih zadevah predvideva zakon in katera inštitucija je pristojna za sankcioniranje.«

(avtomatski odgovor: *Naslova ni bilo mogoče najti. Sporočilo ni bilo dostavljeno na naslov utrip@rtvslo.si, ker ni bilo mogoče najti naslova ali nanj ni mogoče prejemanj pošte.*)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Na očitno težavo ali tehnično napako sem opozorila pristojno odgovorno urednico Informativnega programa Manica J. Ambrožič, ki mi je zagotovila, da zadevo rešujejo. Menim, da je ob tovrstnih težavah smiselno uporabiti druge povezane e-naslove odgovornih oseb, ki jih najdete na spletnem mestu www.rtvlo.si, in sicer na podstrani: <http://www.rtvlo.si/medijskosredisce>.«

Gledalec z odgovorom ni bil zadovoljen, polemika se je nadaljevala, odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič** pa je sporočila, da bo po novem v špici Utripa elektronski naslov dnevnik@rtvslo.si.

Odmevi ali recikliran Dnevnik?

Gledalec **F. R.** je podal mnenje o oddaji Odmevi, češ da ponuja podobne vsebine kot Dnevnik.

»Leta nazaj je bila to oddaja, ki smo jo gledalci čakali in tudi z veseljem spremljali. Danes nam pa ekipa odmevov ponuja prežvečen in po večini okrajšan dnevnik. Upam, da ste si ogledali današnje odmeve.

Vse lepo povrsti iz večernega dnevnika, pa tudi voditeljev komentar je bil že slišan. Skratka »copy – paste« in smo en termin odbrenkali.

Veliko se že piše po socialnih omrežjih o stavki oz. neplačevanju prispevka za RTV. Ali si je g. Bergant danes zaslužil, da ga vsi imetniki električnih števecv plačujemo?

Ali ste vi pri vaši bogati novinarski praksi odšli k uredniku in mu povedali, da to ni delo oz. izdelek, ki ga pričakuje tisoče gledalcev?

Kje je bil prispevek – kritičen o delu(nedelu) g. Bulčeve?

Smo pa zopet še in še gledali Luko Mesca, ki bi se rad šel CK in v prejšnji maniri odločal o vsem (seveda v ozadju). Tudi tu ni bilo kritičnih besed. Bog ne daj, da bi kje na tweeterju izstopil kak SDS-ov tweet. Verjetno bi Odmevi odpadli, ker bi se voditelj takoj zagnal v njega.«

Iz odgovora odgovorne urednice **Manice J. Ambrožič**:

»Oddaja Odmevi je največkrat nagrajena oddaja Informativnega programa TVS in z njo poskušamo analitično in poglobljeno - tudi s pogovori, feljtoni in daljšimi analitičnimi prispevki - nadgraditi novice vsakega delovnega dne.

Žal mi je, da so Odmevi, ki so omenjeni, gledalca razočarali, a izbor tem, ki jih uvrstimo v oddajo, je vedno odvisen od aktualnosti in pomembnosti, hkrati pa za izborom stoji avtonomna uredniška odločitev.

Evropska komisarka Violeta Bulc je bila denimo sogovornica v naši večerni oddaji dva dni prej in voditelj Slavko Bobovnik je komisarko zelo izčrpno in kritično izprašal.

Očitke o politični pristranskosti našega programa zavračam – politično dogajanje v državi spremljamo ažurno, poglobljeno in nepristransko.«

Enostransko o bolnici Franji?

Gledalka **A. P.** se je odzvala na prispevek z naslovom 75 let bolnice Franje, ki je bil objavljen v oddaji Tednik 17. septembra. Pritožnica je prispevku očitala, da je bil pristranski in propaganden.

»Pristransko in propagandno se mi zdi ravnanje avtorjev, ki gledalcem ponujajo paket, iz katerega so bili izločeni vsi bridki, neprijetni, k razmišljanju navajajoči elementi fascinantne zgodbe. Tako je nastal propagandni sladkobni izdelek, podoben stotinam in stotinam zgodovinskih slivospevov, pred katerimi so morali in bi očitno morali še naprej gledalci ostati odprtih ust. Tako je anahronistična, ker je o bolnici Franji vsaj od leta 1983 znano še vse kaj drugega, za aktualne račune pa tudi narejena, saj smo gledalci lahko zaznali obračun z Možino, Dežmanom in njim podobnimi, ki baje manipulirajo z zgodovinskimi dejstvi. Nepristranska in nepropagandna stvarna osnova je precej bolj grenka: julija 1944 sta bila vodilna človeka bolnice Franje aretirana, dobra dva meseca zasliševana in trpinčena. Oktobra 1944 sta bila izpuščena, dr. Volčjak (ki je to bolnico ustanovil in nekaj časa vodil) je bil degradiran in "izgnan" v Benečijo, dr. Franja Bojc pa je bila oproščena in poslana nazaj v isto bolnico. Sodni postopek kaže znake nastopa sovjetskega revolucionarnega prava, a na srečo je bilo v bližini nekaj modrih in vplivnih ljudi, ki so se mu postavili po robu. Tako sta oba zdravnika odnesla iz konflikta senco na duši in črno piko v karakteristiki, a vsaj glavo na ramenih. Ni pa nobenega dvoma, da ju je krivica bolela vse življenje – in tudi to, da sta morala o njej molčati.

Razlogi za pregon obeh zdravnikov so prav zanimivi: Izrazita nadvlada politkomisarjev v enotah partizanske vojske, tudi v bolnicah. Politkomisar, ki je sprožil postopek proti Volčjaku in Franji, je bil prepričan, da ga premalo upoštevajo, da mu ne nudijo privilegijev, ki mu pripadajo in da ga nalašč nepravilno zdravijo. V Ozni in tožilcu je našel bojevite in brezobzirne sodelavce, pripravljene na akcijo.

Vse to je previdno in v zadržanem tonu povedala Franja Bojc v svojih spominih (Ni neskončnih poti, 1983), ko so smeli v tisk, precej bolj študioso pa sta obdelali Mateja Jeraj in Jelka Melik v svoji leta 1996 objavljeni študiji. Saj verjamem, da je bilo avtorjem oddaje toplo pri srcu, ko so srečali devetdesetletnike, ki pečejo kruh ali se spominjajo vodometa, ki je šprical na tisti zaplata zemlje... Seveda, to se da tako lepo zapakirati v celofan... Ampak!

Odpovedujem se vsem modrovanjem o tem, kdo in kako bolj manipulira, kakšne točke s tem nabira, pa o profesionalnosti in uravnoveženosti, o partizanih in kolaborantih, o dognanih in še ne čisto jasnih zgodovinskih zadevah... Iz čistega spoštovanja do dr. Franje Bojc in do dr. Volčjaka pa moram reči, da so takšne propagandne oddaje bolj žalitev kot počastitev realnih akterjev."

Odgovor urednice oddaje **Jelene Aščič**:

»Namen prispevka ob 75-letnici bolnice Franja je bil predstaviti delovanje te znamenite partizanske bolnišnice skozi dragocena pričevanja tistih redkih še živečih pričevalcev tistega

časa. Svoje spomine so obudili danes 92- letni Marjan Justin Grosar, ki je bil med ranjenci, 98- letni Ivan Bevk, ki je pomagal pri transportu ranjencev ter zdravnica dr. Zora Konjajev. Bolnica Franja je kulturni spomenik državnega pomena, vpisana je na Poskusni seznam svetovne dediščine. Kot piše na spletni strani Mestnega muzeja Idrija, je bolnica Franja zaradi svoje simbolne vrednosti in vloge v evropski zgodovini in kulturi leta 2015 ponovno prejela Znak evropske dediščine. V utemeljitvi je zapisano, da je partizanska bolnica Franja enkraten primer oskrbe ljudi v izrednih razmerah in izjemen simbol človečnosti, solidarnosti in tovarištva med domačini, osebjem bolnišnice in ranjenimi vojaki, ki so se borili proti fašizmu in nacizmu med drugo svetovno vojno. In prav to je bilo bistvo prispevka.«

Odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič** je dodala, da »o naši polpretekli zgodovini v našem programu snujemo poglobljen dokumentarni projekt.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Razumem, da so se v uredništvu osredotočili na pričevalski vidik in obravnavo zamejili z obdobjem nastanka oz. delovanja bolnišnice. Gledalci tudi pri drugih oddajah, ki se vsebinsko dotikajo polpretekle zgodovine, in so predvsem memoarske narave (npr. Pričevalci, Spomini) občasno zatrjujejo, da je šlo za enosmerni ali enostranski ali nepopoln ali prikrojen ali pomanjkljiv prikaz in predlagajo, da bi tematiko osvetlili z drugačnega zornega kota in z drugimi govorci ter jo umestili v drugačen kontekst. Sama se zavzemam za odprtost in nasprotujem izključevanju ali zamolčevanju, obenem pa priporočam takšno obravnavo, ki prispeva k poznavanju in razumevanju preteklosti ter tematiko osvetljuje strpno, dialoško in tenkočutno. Zato podpiram napoved uredništva o poglobljenem dokumentarnem projektu.«

Zadeva Intervju/Dežman, tretjič

Tudi septembra je v varuhov nabiralnik prispelo nekaj odzivov povezanih z zadevo Intervju/Dežman oz. oddajo, v kateri je voditelj Jože Možina gostil zgodovinarja Jožeta Dežmana (22. julij 2018, TV SLO1), in javno polemiko glede oddaje. Več o tej zadevi je objavljeno v julijskem poročilu na str. 4 in 35 ter v avgustovskem poročilu na str. 4. Nekaj septembrskih odzivov je bilo naslovljenih neposredno na varuhinjo, nekaj pa jih je prejela v vednost. Primeri odzivov:

»Intervju je bil popolnoma korekten, podprt z dejstvi, zato ne razumem vseh pritiskov, ki jih je deležen avtor. Končno je nekdo jasno in glasno povedal resnico, ki je bila vsa ta leta zamolčana, tako v šolskih učbenikih in medijih ter režimskih zgodovinarjev. V tem času od predvajanja oddaje je povsod samo preganjanje novinarja, zato ker je bil intervju objavljen, nikjer pa nisem zasledil argumentiranih dejstev, da so bile v intevjuju izrečene laži. Zakaj potem dr. Jožetu Možini RTVSLO ne omogoči normalno delo, saj bi morala ravno ta TV hiša kot nacionalna televizija služiti resnici.« **(A. B.)**

»Resnično ne želim več plačevati vaše radio televizije, saj je nezaslišano, da še leta 2018 zagovarjate partizanske komunistične in levičarske poglede iz leta 1920-1946. Namesto, da bi g. Možina, kot eden redkih vaših izjemno kvalitetnih voditeljev, končno tudi v Sloveniji dobil priznanje za izjemno delo, ki je podkrepljeno z zgodovinskimi dejstvi ter resnicami, se spravljate nanj, kot da smo še vedno v krvavi revoluciji. Čakam, da se pritiski nadaljujejo, da se začnejo likvidacije in da se nato 100.000 najuspešnejših, običajno desno usmerjenih ljudi, ki so svojimi rokami in možgani vsaj nekaj ustvarili živih zakopljeh v rudnike. Le zakaj takšno vaše mišljenje, ki ga je zahod uničil že pred 70 leti?« **(M. D.)**

»Kot vidite protestiram in zahtevam, da se gonja proti gospodoma dr. Možini in dr. Dežmanu/in tudi ostalim pravičnikom/ ustavi. Naravnost sem frapiran / frapirati= udariti,

presenetiti, osupniti, iznenaditi /, da se to danes še dogaja ; celo z grožnjo . Kje so naši anti Turnški in anti Spomenke ? /pa tudi policija in * Masleše *? V Ustavi rep. SLO piše , da smo demokratična itd. država s svobodo govora . Pa kaj dela dr. Možina ? Spravlja izpod pepela žalostne ,žal tudi tragične zgodbe – dejstva , ki so jih povzročili ravno tisti , ki temu nasprotujejo. Te zgodbe so za našo /tako ali drugačno / zgodovino dokumenti , o katerih bodo tudi drugi /tujci / presojali , zakaj in kam plujemo / ali pljuvamo / . To so BISERI in vsa čast dr. Možini in dr. Dežmanu .« (A. A.)

»Najprej Vas prijazno pozdravljam in se Vam zahvaljujem, da sem Vaš odgovor v zvezi z gospodom Jožetom Možino zadnjič razumel kot razumno podporo g. Jožetu. Konec koncev ste lahko na TV ponosni in smo Slovenci ponosni, da imamo novinarja kot je g. Možina ki dela oddaje na visokem zanimivem in korektnem nivoju. Odpira namreč dimenzije, ki so za narod pomembne in vnašajo v družbo tisto poštenost, ki je bila v totalitarnem sistemu deficitarna.« (M. R. – v vednost, namenjeno odgovorni urednici)

»Rada bi Vama izrekla zahvalo za Vajino že tolikokrat dokazano profesionalnost in težavno strokovno delo, ki ga že leta opravljata v zgodovinski stroki v imenu pravice in resnice, za dušni blagor in za tako potrebno resnično spravo v našem narodu. Sramotno je in nerazumljivo, da so še po sedemindvajsetih letih obstoja tako imenovane demokratične Slovenije med nami trdosrčni in zlonamerni ljudje, ki ne zmorejo pietete in sočutja do svojcev krivično pomorjenih Slovencev, do naših povojnih beguncev; ki ne zmorejo ali nočejo pogledati resnici v obraz, ki lažejo in potvarjajo zgodovinska dejstva, ki nočejo prisluhniti in želijo ljudi utišati. (V. Š. iz pisma dr. Možini in dr. Dežmanu)

Primer odgovora **varuhinje**:

»O zadevi sem napisala poročilo. Če vas zanima, si ga lahko preberete na tej povezavi: <http://www.rtv slo.si/varuh/novica/1154>. Obžalovala bi, če bi menili, da je v poročilu zapisano kaj, česar v njem ni, ali če bi prezrli tisto, kar v njem je. Pišete, da je gospodu Možini na RTV SLO onemogočeno normalno delo. Ni mi znano, da bi bilo tako, saj sem v začetku meseca gledala njegovo oddajo Pričevalci, kot sem seznanjena, bo konec meseca na sporedu njegova oddaja Intervju.«

Varuhinja je prejela tudi nekaj javnih sporočil, med njimi izjavo za javnost stranke SDS z naslovom »Ne bomo tiho«, s katero se stranka, kot piše v sporočilu, »odziva na drastične poskuse omejevanja svobode govora na javni RTVS in na neutemeljene napade na novinarja dr. Jožeta Možina in zgodovinarja dr. Jožeta Dežmana«, solidarnostno izjavo Društva slovenskih izobražencev z naslovom »Solidarnost z novinarjem Jožetom Možino«, ki je bila sprejeta na 53. Študijskih dnevih Draga 2018, in drugo pismo, ki ga je javnemu zavodu RTV poslalo Združenje za slovensko besedo.

Zadnja poročila brez omembe praznika

Gledalka **M. V.** se je pritožila, ker v večernih poročilih ob Dnevu vrnitve Primorske k matični domovini, 15. septembra, praznik ni bil omenjen.

»Ob ogledu večernih poročil ob 22 uri na državni praznik 15. september - vrnitev Primorske k matični domovini, sem bila ogorčena, ker v poročilih praznik in proslava ob prazniku niti z besedo nista bila omenjena. Menim, da je to ogromen spodrseljaj RTV SLO, ker nacionalna TV tega ne bi smela spregledati.«

Odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič**:

»Spoštovani, ne morem napisati nič drugega kot to, da se z mnenjem gledalke strinjam. Dejstvo, da praznika v večernih Poročilih nismo omenili, je bila napaka in zanjo se kot odgovorna urednica Informativnega programa TVS opravičujem.«

Razkriti podatki prizadeli družino

Varuhinjo je gledalka **A.** seznanila z družinsko stisko zaradi objave posnetka njihovega vozila z dobro vidnimi podatki družinskega podjetja. Posnetek je bil objavljen v napovedniku za Slovensko kroniko oz. Dnevnik pred kvizom Vem!. Naslov prispevka (t. i. headline oz. grafični zapis ob sliki) se je glasil »Izogibanje plačilu cestnine na avtocesti?«.

»Dne 11.7.2018 ste v kratkih poročilih pred oddajo Vem objavili prispevek (...) pod naslovom IZOGIBANJE PLAČEVANJE CESTNIN, na katerem ste oblatili dve podjetji, katri sta bili tarča posmehov. Imamo vso dokumentacijo, da se ni izogibal plačevanju. Sporočite mi kako boste to odpravili ?«

Gledalka je sporočilo oz. vprašanje poslala uredništvu, vendar je menila, da je niso razumeli. Varuhinji je pojasnila, da v majhnem kraju, v katerem živijo, krožijo govorice, da nočejo plačevati cestnine, čeprav so uspešni podjetniki, kar občutijo kot žalitev.

Po razjasnitvi zadeve je pritožnici odgovorila pristojna urednica **Manica J. Ambrožič**:

»Kot odgovorna urednica Informativnega programa TVS obžalujem težave, ki ste jih imeli po objavi prispevka in napovednika o tem, da se nekateri vozniki težkih tovornjakov poskušajo izogniti plačevanju cestnin s potjo skozi Litijo. V prispevku nikjer nismo omenili vašega imena ali govorili o tem, da vaše podjetje ne plačuje cestnin, pač pa smo pokazali splošne posnetke javne površine, torej ceste, ki teče skozi Litijo in po tej cesti se je v času našega snemanja peljalo več tovornih vozil.

V napovedniku pred oddajo Vem je bil na ekranu res napis glede neplačevanja cestnine, a v obliki vprašanja. To, da nekateri tovornjaki ne plačujejo cestnine in se je zato povečal promet skozi Litijo, so nam potrdili na občini Litija.

Nikakor pa nismo želeli s prstom pokazati na vaše ali katerokoli drugo podjetje. Žal mi je, da ste po objavi prispevka doživeli negativen odziv.«

Pritožnica je sprejela opravičilo urednice in dodala: »... v bodoče naprošam televizijo in novinarje, da zameglijo osebne podatke.« Odgovorna urednica je zagotovila, da bodo v programu v prihodnje še bolj pozorni na povednost slike.

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Predčasno prekinjeno predvajanje filma

Gledalec **I. Z.** se je pritožil, da je bila ponovitev filma »Kdo se boji Virginie Woolf?« 28. 9. na TV SLO1 predčasno prekinjena.

»Predvajan je bil samo do napisa "THE END", potem pa je bil grobo prekinjen in začel se je 10 minutni oglasni blok. Izpuščen je bil 90 sekund glasbeni zaključek filma, ki ga spremlja napis "EXIT MUSIC". 21. 4. 2017 ste omenjeni film predvajali 125 minut in 27 sekund, tokrat pa samo 123 minut in 56 sekund. Ne dogaja se prvič, da ne odpredvajate povsem celega filma, velikokrat "izpade" 5 sekund, včasih tudi 20 sekund materiala. Celovito predvajanje programskih vsebin je osnova, zato si takih izpadov ne bi smeli privoščiti.

Težko verjamem, da je v tem primeru šlo za tehnično napako, prej se mi zdi, da se nekomu ni zdelo vredno izgubljati čas za "prazno" glasbo in je kar zaključil film.«

Urednica Uredništva tujih oddaj na TV Slovenija **Neli Vozelj**:

»Iz Službe za podnaslavljanje so nam sporočili, da so preverili navedbo gledalk in res drži, da je bil film predčasno prekinjen zaradi napačno zapisane zaključne kode. Pri velikem številu filmov, serij, dokumentarcev, ki jih morajo pripraviti za predvajanje, pride kdaj žal tudi do napake, za kar se vsem prizadetim gledalcem opravičujemo.«

Dokumentarec o Triglavu: kaj pa kapelica?

Gledalec **F. P.** se je pritožil nad dokumentarnim filmom Naš Triglav, ki je bil predvajan 2. septembra; po njegovem mnenju je bil pomanjkljiv, saj ni omenil kapelice na Kredarici.

»Verjetno v SLO vsi vemo, vsaj odrasli, da je ob Domu na Kredarici kapelica Marije Snežne; vprašanje pa je, koliko nas ve, da je na Ministrstvu za kulturo zavedena kot nepremična kulturna sakralna stavbna dediščina z opisom: »Najvišje ležeč sakralni objekt stoji v bližini kapele, ki jo je 1896 zgradil Jakob Aljaž in je bila 1952 porušena. Nova kapela z lopo in zvonikom je bila zgrajena po načrtih J. Marinka 1992. V lopi več kamnitih spominskih plošč (dve iz stare kapele)«. Vprašanje je tudi, koliko ljudi ve, posebno mlajši, da izraz »porušena« ni korekten, saj jo neznanci (!?) minirali. V tistem času totalitarne komunistične družbe so (!?) še l. 1952. rušili tudi cerkve po Kočevskem.

Triglav nas je in še združuje. Aljaž zato ni postavil križa na njegov stolp, na njem pa je bila v času iste družba rdeča zvezda. Poleg tega pa je bil Triglav zlorabljen kot del simbola OF, ko je predvsem v prvih dveh letih vojne še pred ustanovitvijo vaških straž in domobrancev VOS likvidiral čez 1000 ljudi, med njimi tudi ženske in otroke. TO je povzročilo razdvajanje in ločevanje Slovencev. Simbolu OF je dokumentarec v primerjavi z ostalim posvetil dokaj pozornosti; kapelico, ne prvotno, ne sedanjo, ki je pod varstvom države, pa je "spregledal" oz. jo tako simbolno ponovno »miniral«. Je TO ponovno razdvajanje oz. ločevanje, da ne omenim drugorazrednosti Slovencev. Ob množici sodelujočih v dokumentarcu je bil tako "spregledan" tudi pobudnik za ponovno postavitve kapele tedanji dovški župnik Franc Urbanja. Verjetno je bil ob njegovem sokrajanu Francu Potočniku med najbolj pogostimi obiskovalci Kredarice. V ta "spregled" spadajo tudi mnogi prostovoljci in dobrotniki, ki so pomagali pri gradnji, nadškof Šuštar in 5000 planincev, ki so bili prisotni pri blagoslovitvi, pa tudi številni planinci, ki vsakoletno sodelujejo pri najmanj 5 ih sv. mašah

Če že Cerkev in nas vernike kljub demokraciji ponovno del politike, nekatera civilna združenja in nevladne organizacije potiskajo v drugorazrednost in pripisujejo klerofašizem, kot nasprotnikom ideologije smrti in teorije spola pa nam očitajo kršitev ustave oz. človekovih pravic, bi moral biti dokumentarec financiran z javnim denarjem bolj objektiven.«

Urednik Uredništva dokumentarnega programa **Andraž Pöschl**:

»Film je nastal v neodvisni produkciji Sever & Sever. Producent se je prijavil na naše koprodukcijsko povabilo (odprt razpis) in nas poprosil za nekaj arhivskih posnetkov ter nekaj postprodukcijjskih uslug. Celotna zgodba – od začetka do konca – scenarij, režija in največji del produkcije pa je bil voden samostojno, po utečenih principih slovenske neodvisne produkcije.

Predvsem zato sem producenta Janija Severja prosil, da mi pošlje uradni odgovor na dopis. In na ta odgovor še čakam. Seveda ga pošljem takoj, ko ga prejmem. Je pa res, da ob tako konceptualnem izhodišču kot je AV zapis zgodovine in današnje podobe slovenskega simbola v 50min formi prej ali slej pridemo do točke, ki je ob nanosu ostalih podatkov in dejstev nehote izpuščena.«

Neodvisni producent **Jani Sever**:

»Naš Triglav je srednjemetražni dokumentarni film in v njem žal ni bilo prostora za vse, tudi zelo pomembne dogodke, fenomene ali pojave, ki so v zgodovini definirali to goro. Osredotočili smo se na oblikovanje Triglava, kot osrednjega nacionalnega simbola Slovenstva. Kapelica na Kredarici ima seveda neprecenljiv pomen in to, da v filmu ne nastopa izrecno, nikakor ne pomeni omalovaževanja krščanske vere ali zapostavljanja njenega pomena. Kapelica bi si morda zaslužila kar svoj lasten dokumentarni projekt. Upamo, da ga bo nekoč tudi dobila.«

Žebelj je postal čopič – o premiku termina

Gledalka iz Maribora je ob predvajanju dokumentarnega filma z naslovom Žebelj je postal čopič 15. septembra na TV SLO2 po telefonu opozorila, da je na film zaman čakala že prejšnji mesec (25. 8.), ko pa se je ob napovedani uri pojavil reprizni intervju z dr. Capudrom. Uvrstitev tega intervjuja v spored ob smrti dr. Capudra se ji zdi primerna in razumljiva. Povsem neprimerno in nespoštljivo do gledalcev pa se ji zdi, da tisti, ki so pred ekranom čakali na Žeblja, niso bili obveščeni o spremembi. Sprašuje, ali bi bilo tako težko napisati na zaslon, da bo dokumentarec na sporedu drugič? Tako pa bi oddajo zlahka prezrla, če ne bi ravno danes gledala sporeda. To se ji ne zdi prav do gledalcev, ki imajo radi TV Slovenija. In so navsezadnje njeni plačniki.

Odgovorna urednica Kulturnega in umetniškega programa **Živa Emeršič** je pojasnila, da bi »bilo težko pred ali po uvrstitvi In memoriama, uvrstiti grafični napis, da bo načrtovana oddaja na sporedu naslednji teden.«

Kje so Spomini?

Gledalko **J. Ž.** je zanimalo: »Kje je oddaja Spomini, Pričevalci pa non stop, marsikaj se je spremenilo pod vodstvom novega direktorja, niste več nevtralni, piha veter v desno.«

Odgovor **Žive Emeršič**, odgovorne urednice Kulturno-umetniškega programa:

»Memoaristično feljtonski oddaji Spomini in Pričevalci sta bili zasnovani v enakem številu in kot taki tudi uvrščeni v isti predvajalni pas.

Izostanek večjega števila oddaj Spomini je nastal zaradi nekajmesečne odsotnosti njihovega avtorja.«

Dokumentarni film "I am MLK jr"

Varuhinja je v vednost prejela korespondenco med gledalcem **M. M.** in Uredništvom tujih oddaj. Gledalec je pohvalil dokumentarne filme, a izpostavil, po njegovem mnenju, neprimeren termin filma o Martinu Luthru Kingu mlajšemu z naslovom "Jaz sem Martin Luther King".

»Prejsnjo nedeljo sem na RtvSLO1 gledal dok. film o Martinu Luther Kingu jr., ki je bil ena pomembnejših osebnosti v 20. stoletju in o katerem bi se morali učiti tudi v solah. In tudi za to vse pohvale.

Sem pa razočaran, da je tako kvalitetna in poučna vsebina bila na sporedu ob tako slabem terminu: nedelja ob 23:10.

Predlagam, da poskusate tovrstne vsebine uvrstiti v "prime time" med tednom ali ob vikendih, in sicer ob 20:00 uri. Namrec taksne vsebine so lahko ključne v smislu izobrazevanja in ozaveščanja naše družbe o pravih vrednotah, za katere bi se morali zavzemati vsi.«

Iz odgovora urednice Uredništva tujih oddaj **Neli Vozelj**:

»Hvala za vaše pismo. Veseli nas, da radi spremljate naše oddaje – trudimo se, da gledalcem ponudimo kar najbolj raznolik in kakovosten program, tudi sami pa nismo vselej zadovoljni s termini, ki jih imamo na voljo za predvajanje teh vsebin.

Žal so ti odvisni od programske sheme, ki nastaja v vodstvu RTV.«

Gledalec je pisal tudi vodstvu RTV. Iz odgovora pomočnika generalnega direktorja **Gorazda Slaka**:

»... letošnje programsko shemo, ki je v veljavi sedaj, je pripravila prejšnja direktorica televizije, termini pa so bili oktroirani s strani kulturno umetniškega programa.

Za prihodnje leto se trenutno vodstvo trudi, da bi predvajanje teh filmov prestavilo v bolj zanimive termine, a redno dobivamo polena pod noge, saj je kakršnakoli sprememba na TV Slovenija nezaželena. Žal. Dokumentarni filmi, ki jih zavrtimo v tem terminu, bi morali biti na sporedu ob 20.00 ali pa 21.00, morda tudi na drugem sporedu, ta ura -23.00 - pa je neprimerna.«

a.b.c.d. ali a.b.c.č., drugič

V uredništvu oddaje Male sive celice so podrobneje preučili možnost, da bi pri ponujenih izbirnih odgovorih uporabljali slovensko abecedo (črko Č namesto D). Tako rešitev je predlagal gledalec **V. K.** (glej avgustovsko poročilo str. 16). V uredništvu so se odločili za nadaljnjo uporabo črke D.

Pojasnilo **Maruše Prelesnik Zdešar**, urednice oddaje in **Tine Petrovič**, jezikovne svetovalke:

»V kvizu Male sive celice RTV SLO uporabljamo vprašanja izbirnega tipa, na katera ponudimo štiri odgovore, označene s črkami **A, B, C** in **D**. Pri označevanju odgovorov bi lahko uporabili tudi zaporedje črk slovenske abecede, se pravi, da bi bili podani odgovori **A, B, C** in **Č**. Odločitev za uporabo zaporedja A, B, C, D je podprta z več argumenti.

1. Grafika

Pri uporabi črke Č bi zaradi različnih kodnih standardov oz. kodnih naborov v računalniških programih lahko nastale težave in namesto črke Č bi se izpisal drug znak, na primer črka È. Težava bi lahko nastala tudi pri vidnem razlikovanju med črkama C in Č. Na videz sta si podobni in bi ju, zlasti pri posnetkih od strani, tekmovalci in tudi gledalci v naglici utegnili zamenjati, odgovora C in Č pa zaradi tega ne bi bila enakovredna odgovoroma A in B. Črka D pa se vizualno dovolj razlikuje od prvih treh.

2. Izgovor

Sičnik C in šumnik Č sta si po izgovoru precej podobna. Voditelj ali tekmovalci bi se lahko pod časovnim pritiskom zapletli pri izgovorjavi in bi črki izgovorili nerazločno ali ju napačno razumeli. S črkama C in D te težave ni.

3. Uveljavljenost

V slovenskih šolah za označevanje odgovorov tradicionalno uporabljajo črke A, B, C in D, zato so otroci tega zaporedja vajeni. Enako označevanje se uporablja tudi v mednarodnih raziskavah in preizkusih znanja.

Uredništvo oddaje Male sive celice po posvetu z oddelkom za prevajanje in lektoriranje 20. septembra 2018 po ponovnem premisleku in z upoštevanjem navedenih dejstev ostaja pri prvotni odločitvi, da so pri kvizu Male sive celice odgovori označeni s črkami A, B, C in D.«

Gledalec je izrazil nestrinjanje z odločitvijo uredništva oddaje. Med drugim je zapisal: »To, kar navajate, da v slovenskih šolah tradicionalno uporabljajo, ni tisto, kar bi opravičevalo neuporabo črk, ki je predmet te komunikacije.«

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Pripombe glede humorja in voditeljice

Trije gledalci so se po telefonu odzvali na prenos slovesnosti ob 240-letnici prvega vzpona na Triglav 2. septembra na TV SLO2; en odziv je bil pohvala veličastnosti oddaje o slovenskem simbolu (pri čemer se je poslušalka spomnila tudi, po njenem mnenju, imenitnega Studia ob 17h, ki je poleti potekal v živo s Kredarice), v dveh pa sta gledalca grajala robate humor povezovalcev programa. Varuhinja je prejela tudi kritiki izbora nove kapetanke v kvizu Vse je mogoče, ki je bila tudi gostja v oddaji Vikend paket 23. septembra.

»To, kar moramo poslušati v nedeljskem popoldnevu, presega vse meje: smejanje počez in povprek, predvsem g. Vucjak, pa tudi vseh ostalih v studiu. Smo prekopili na drugo mrežo, ker tako bednega programa pa ne! Se prav "veselimo" oddaje Vse je mogoče! Katastrofa!!« (M. P.)

Sporočilo je bilo posredovano odgovornemu uredniku programa **Vanji Vardjanu**.

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Koliko oglasov med kolesarsko dirko!

Gledalec **M. P.** je izrazil nejevoljno nad obsegom oglasov v športnem popoldnevu 30. septembra na TV SLO2.

»Berem forume, pritožbe in vedno več jih(nas) je, ki smo nadvse nezadovoljni z moooooočno pretiranim oglaševanjem na Televiziji Slovenija. V glavnem gledamo oglase, vmes pa tudi kakšno oddajo, ki pa je tudi prekinjana z oglasi. Katastrofa. Res bi si želel prenehati plačevati RTV naročnino, vendar vas ščiti zakon, zato pa je tako kot je.

Med prenosom kolesarske dirke posamezna moška tekma pa mi je dokončno dvignilo pokrov. To da ste začeli prenašati šele zadnjih 50 km, še nekako požrem (sem gledal na Eurosport-u). Po zaključku prenosa nogometa Mura:Mb pa je namesto takojšnje vključitve v prenos, sledil 15 min blok reklam, ob 15.20 nov blok reklam ob 15.35 nov blok reklam - pa kaj se greste. Kolesarstvo jezame edini šport na TV SLO kjer se komentatorji lahko postavijo ob bok komentatorjem Eurosporta - pa naredite tako.«

Odgovor **Gregorja Peternela**, odgovornega urednika Športnega programa:

»Zakon nam dovoljuje 10 minut oglaševanja na vsako polno uro v off time-u (do 18.00 in po 23.00) in 7 minut oglaševanja na vsako polno uro v prime time-u (18.00 - 23.00).

V času kolesarske dirke in finala SP v slalomu na divjih vodah med 15:00 in cca 17:00 smo realizirali naslednje oglasne bloke:

- 15:00 -16:00, 2 bloka: 166sek in 171 sek
- 16:00 - 17:00, 2 bloka: 320 sek in 265 sek

Od 12h dalje, ko je bil na drugem programu šport, smo ves čas spremljali kolesarstvo, vmes pa še nogometno tekmo Mura - Maribor, pa finale svetovnega prvenstva v slalomu na divjih vodah, ki se je časovno pokrival z zaključkom kolesarstva, zato smo živo predvajali samo kajakaše, kjer je bila slovenska udeležba. Športni dan na 2. programu se je zaključil s tekmo svetovnega pokala v športnem plezanju, ki je bila v Kranju. Spored je bil programsko zelo zahteven, saj se je bilo v istem obdobju več tekmovalj in ker smo želeli pokazati vse kar je bilo zanimivega, smo se preklapljali iz prizorišča na prizorišče, ves čas pa poročali, kaj se dogaja na kolesarski dirki.

Obilo dogajanja v katerega je bilo potrebno umestiti tudi oglasne bloke. Te smo dolžni oglaševalcem, a razporejeni so bili tako, da vendarle v programu nismo zamudili nič bistvenega, pa čeprav razumem, da so gledalcem vedno odveč.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Sama lahko zapišem le, da bi si tudi sama želela, da bi za vse naloge, ki jih mora RTV Slovenija opravljati po zakonu, lahko zagotovili javna sredstva, in da televizijskim kolegom ne bi bilo treba objaviti niti ene same samcate reklame.

Kot veste, pa je zakonodajalec predvidel, da si mora RTV Slovenija del sredstev za produkcijo vsebin (med drugim torej tudi za nakup športnih pravic in prenose) zaslužiti na trgu, zato se predvajanju oglasov preprosto ne bo mogoče odpovedati. Poudariti pa je treba, da je dovoljen obseg oglasov za javno televizijo bistveno manjši kot na komercialnih televizijah (kar verjetno veste tudi sami, glede na to, da iz vašega sporočila razumem, da gledate predvsem te televizije). Če bi menili, da je bil obseg prekoračen, se lahko vedno pritožite pri pristojnem regulatorju AKOS-u, ki bdi nad tovrstnimi kršitvami.

Kot varuhinja lahko dodam še pojasnilo, da 12,75 eur na mesec ne plačujete za televizijske športne prenose, ampak za celoten javni medijski servis, ki med drugim obsega: 7 televizijskih in 8 radijskih programov z informativnimi, izobraževalnimi, kulturnimi, verskimi, športnimi itd. vsebinami, spletni portal in storitve, digitalizacijo slovenske AV dediščine, podnaslavljanje vsebin za gledalce z okvaro sluha, govorno opremljanje vsebin za gledalce z okvaro vida, glasbeno dejavnost - med drugim simfonični orkester RTV Slovenija, sofinanciranje slovenskega neodvisnega filma itd. Po obsegu vsebin in storitev, pripravljenih za gledalce, poslušalce in bralce, RTV Slovenija nima konkurence.

Razumem, da vas zanima predvsem televizija, in znotraj nje le šport, in znotraj tega le prenosi kolesarstva. Obžalujem, ker menite, da programska storitev na tem področju ni bila na ravni, kot bi si jo želeli.«

Zaradi oglasov prekinjen prenos juda!

Gledalec **G. P.** se je pritožil nad količino reklam med prenosom svetovnega prvenstva v judu.

»Zaradi predolgh reklam izgubimo od 30sekund do minute borbe. Ker dolžina borbe traja 4 minute, je to ena četrtnina borbe !!! Ker je to pri vsakem bloku reklam, se vidi, da je to sistemsko uničevanje prenosov zaradi reklam. Zavedam se, da so reklame odličen vir zaslužka, ampak naše plačevanje mesečne naročnine tudi prinese dovolj velik kos pogače, da bi lahko blok reklame skrajšali na dolžino mednarodne pavze za reklame !!!«

Odgovor odgovornega urednika Športnega programa **Gregorja Peternela**:

»Opravičujem se gledalcu, ker zaradi oglasov ni mogel v celoti spremljati vseh borb svetovnega prvenstva v judu. Res je, oglasi so tudi vir dohodka naše televizije, hkrati pa pogosto tudi obveza do oglaševalcev, ki zakupijo oglasni prostor med neposrednimi prenosi. Pri umeščanju oglasov poskušamo upoštevati urnik tekmovanja in v ta namen koristiti prekinitve, še posebej, če organizatorji tekmovanj med njimi predvidijo tudi TV prekinitve za predvajanje oglasov. Žal teh Mednarodna judo zveza na svojih tekmovanjih nima, urnik ni prilagojen televizijskemu prenosu in zato se zgodi, da se kdaj z oglasov vnemo prepozno.

Vsekakor se prizadevam, da oglasne bloke prilagodimo urniku tekmovanj in, da zaradi njih ne bo vsebinske škode v programu.«

Gledalec se je zahvalil za pojasnilo in dodal: »Upam, da se bo kaj spremenilo na bolje.«

V. PROGRAM PLUS

Od blizu – o voditeljičinem slogu

Gledalka **L. P.** je pisala, da jo v oddaji Od blizu moti voditeljičin slog.

»Prosim, zamenjajte že končno Vesno Milek z nekom, ki se zna pogovarjati, ki dovoli sogovorniku, da odgovori na vprašanja in mu ne skače neprestano v besedo. Ona izrablja televizijo zgolj za samopromocijo in prav boleče je gledati te njene goste, ki so stisnjeni v kot in ji iz vpljudnosti ne očitajo njene nevljudnosti. Definitivno zadnja oddaja Od blizu, ki sem jo gledala.

Kakšna razlika je oddaja Intervju s Ksenjo Horvat, ki se zna kultivirano pogovarjati in poskrbi za to, da izvemo čim več o gostu oddaje in njegovem področju dela. Pravi užitek je poslušati njene intervjuje!«

Odgovor odgovornega urednika Programa plus, **Roka Smoleja**:

»V primeru oddaje Od blizu ne gre za klasičen televizijski intervju, ampak je že v konceptu oddaje zapisano, da je cilj oddaje »celovito prikazati določeno osebnost, tudi takšno, za katero se nam zdi, da smo o njej izvedeli že vse, voditeljica v oddaji poskuša skoraj nemogoče: približati se sogovorniku z različnih zornih kotov.« Takšen koncept seveda zahteva angažiranega voditelja in izrazito avtorski pristop, ki vključuje tudi živ in dinamičen dialog, provokacije itd. Gre za pogovorno oddajo z razvedrilnimi elementi, za tako imenovani »talk show«. Če spremljate podobne oddaje v tujini, lahko ugotovite, da si voditelji v dialogih z gosti privoščijo še mnogo več. Prav v primeru oddaje z gospodom Šaleharjem si je voditeljica (lahko) privoščila več provokacije, saj tudi Šalehar velja za bolj provokativno medijsko osebnost. Voditeljica se z načinom vodenja vsekakor prilagaja tudi gostu, zagotovo se je na primer z gospodom Demetrom Bitencem pogovarjala na popolnoma drugačen način. Sicer pa se z vsakim gostom pred oddajo o načinu vodenja pogovora in iztočnicah tudi posvetuje. Zdi se nam prav, da na Televiziji Slovenija gledalcem ponujamo različne vrste pogovornih oddaj, ki jih vodijo različne osebnosti, tako vsak lahko najde oddajo z gosti in voditeljem po svojem okusu.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Pritrjujem uredniku, da je pri presoji posameznih oddaj poleg žanra (intervju) smiselno upoštevati tudi zasnovo oddaje (v tem primeru talk show), pri čemer je v skladu s poklicnimi merili in načeli novinarske etike voditeljem dovoljeno, da v pogovorih uporabljajo različne tehnike, tudi glede na konkretnega gosta ("Intervjuji so vir dodatnega obveščanja, pojasnila ali zabave. Tehnike in pristopi, primerni za te namene, so različni. Ljudi, ki jih intervjujamo kot priče ali strokovnjake, je treba bolj spodbujati kot izzivati.").

Vodenje oddaje Akcent

Gledalca **G. Z.** je zmotilo vodenje oddaje Akcent o zdravniški etiki 4. 9. na TV SLO 2.

»Pravkar sem spremljal oddajo Akcent, ki jo je vodila Gospa Vida Petrovčič.

Ne bom razpredal, da so bili predstavljeni pogledi ali celo "dejstva", ki so preverjeno napačni, kar je možno sprejeti kot del dialoga, ki je vedno dobrodošel. Nikakor pa ne morem podpreti način vodenja oddaje.

Voditeljica ni dopustila, da trditve dobijo tudi odgovore ali pa vsaj komentar, pa čeprav je gost (g. Zwitter), ki je avtoriteta na obravnavanem področju medicinske etike, to tudi želel. Ne vidim smisla oddaje, ki zavaja.

Ob navedenem sem dobil občutek, da je novinarka oddajo vodila nepripravljena ali celo na osnovi lastnih "neprijetnih izkušenj" s področja zdravstva.

Od novinarka bi pričakoval nevtralnno držo in vsaj pregledno poznavanje obravnavane teme.«

Rok Smolej, odgovorni urednik Programa Plus je menil, da gledalec svojih navedb ni konkretiziral, denimo s primeri, katera dejstva v oddaji naj bi bila napačna in s čim točno naj bi gledalce zavajali. Posredoval je pojasnilo voditeljice **Vide Petrovčič**:

»Za oddajo, ki jo komentirate, sem se temeljito pripravila in v njej nisem govorila o nobenih svojih »neprijetnih izkušnjah« z zdravstvom, ker jih nimam. To vaše navajanje je popolnoma netočno, ta vaš občutek je popolnoma napačen in zavajajoč. Oddajo sem vodila profesionalno in nevtralnno.

V oddaji smo obravnavali knjigo o medicinski etiki, ki jo je napisal dr. Zwitter in knjiga sama se loteva številnih etičnih vprašanj, zato se tudi v oddaji nismo mogli ogniti tem številnim vprašanjem.

Če se bomo v prihodnje lotili ene same teme s področja medicinske etike, bo prav gotovo v 50 minutni oddaji več časa, da jo bomo bolj temeljito osvetlili, kot je to mogoče v oddaji, ki odpira več vprašanj s tremi gosti, ki imajo vsak svoje visoko strokovno mnenje in tudi vsak svoje vedenje ter pogled na »dejstva«. Bilo bi zelo neprofesionalno, če gostom oddaje ne bi omogočila, da izrazijo svoje mnenje. To tudi ne bi bilo v skladu z novinarsko etiko.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Zapisanemu nimam česa posebej dodati, voditelj je tisti, ki debato pelje v načrtovano smer, poskrbeti mora, da imajo govorci približno enako možnost sodelovanja v razpravi, pri tem pa sme biti tudi kritičen in provokativen. Nepristranskosti v novinarstvu ni mogoče enačiti z nevtralnostjo in suhoparnim zastavljanjem vprašanje.

Seveda pa razumem različnost gledalskih okusov in pričakovanj in da se gledalci z nekaterimi voditelji lažje identificiramo, za nekatere pa menimo ali si ustvarimo vtis, da vprašanj ne zastavljajo v našem imenu. V konkretni oddaji o novem zdravniškem etičnem kodeksu bi si denimo sama želela predvsem razjasnitve samoregulativnega in moralnega koncepta etičnih kodeksov. Vsekakor pa sem prepričana, da tudi takšna pisma, kakršno je vaše, prispevajo k (samo)kritični obravnavi oddaj.«

VI. SPLOŠNO

Bi lahko imeli namesto treh le en program?

Gledalec **B. V.** je nezadovoljen s količino oglasov; imel je tudi pripombi glede terminov ponovitev. Po njegovem mnenju je programa dovolj komaj za en program.

»Avgusta sem uspel malo gledati NORMALNE javne televizije in v ponedeljek na ARD-ju nekaj časa spremljal oddajo "MoMa"- montag magazin, zanimiva pog./dokumentarna oddaja (ne ponovitev!!), s temami od doma(D) in celega sveta (op. med drugim jasno povedano koliko je nemški bančni sistem "zaslužil" na grški krizi - govora je bilo o milijardah!!), z vmesnimi kratkimi novicami in bistveno razliko od naše "varovane" tv, samo pred kratko napovedjo vremena je bila dana 10-15 sek.reklama, tako kratko, da prvič sploh nisem uspel videti za kaj gre, drugič po poluri pred vremenom pa se je ista reklama ponovila - za margarino!
Dejstvo: Po času reklam na vaših treh programih (pa še kopije iz MB in KP) gotovo za 1x preseagate čas reklam vseh treh "glavnih" komercialnih tv.!!

Eden od kritikov se/vas je spraševal, čemu predvajate 3 programe, saj za to, kar nam dajete, zadostuje en sam!!

Res, tole poletje je bil program rtv's dejansko nemogoč in ne vem zakaj dejansko ne bi za 2 meseca vsaj enega (raje pa dva) "zapri" in malo prihranili (denarja in naših živcev)!

Kot vem, Avstrija na 2. programu kaže panoramsko sliko takrat, ko nimajo kaj pokazati, ARD in ZDF pa oddajata nekaj časa skupen program in ne morita gledalcev s ponovitvami in "pošastnim šopanjem".

Še eno vprašanje (morda za psihiatra?!): Kdo na rtv je "avtor" tega, da nekje okoli polnoči - mislim da pred ponovitvijo "odmevov", - ponovite "šport" od Dnevnika in ne, kolikor toliko aktualnega od Odmevov?? Res so zanimive izjave xy o pripravljenosti/pričakovanih pred tekmo itd., potem celo kakšen šp.dogodek v živo prenašate, ob polnoči pa ?? - ne spremljate svojega programa, da bi vedeli poročati o rezultatu!?!? Popolnoma nerazumljivo (kot rečeno za dobrega psihiatra!).

K temu pa dodatno ponavljanje sv.prvenstva v nogometu v Rusiji!

Za koga?? Glejte na stroške in raje prikazujte nočni ne-program, ali pa "tv-šopanje" do jutra in nam tega ne kažite neprestano čez dan!!«

Odgovor **Natalije Gorščak**, v. d. pomočnice direktorja Televizije Slovenija:

»Najprej bi vas prosili, da primerjate primerljivo – ARD je nemška prva javna TV, katere eno uredništvo ima proračun naše cele TV SLO, obe televiziji sta javni in morata zadostiti javnim interesom, kar pomeni, da od RTV SLO pričakujete isto kot od televizije, ki ima npr. letos od RTV prispevka 37 mio Evrov, na trgu pa mora zaslužiti še 10 milijonov, zato da lahko gledamo športne in razvedrilne programe. Tukaj le nik na finance ARD-ja

[http://www.ard.de/home/die-](http://www.ard.de/home/die-ard/fakten/Entwicklung_des_Rundfunkbeitrags/1015754/index.html)

[ard/fakten/Entwicklung_des_Rundfunkbeitrags/1015754/index.html](http://www.ard.de/home/die-ard/fakten/Entwicklung_des_Rundfunkbeitrags/1015754/index.html).

Ko nas kolegi iz tujine obišejo, so presenečeni, s kakšnimi proračuni ustvarjamo oddaje in koliko kanalov moramo polniti. Zakonodaja, v katero sodi RTV SLO je zastarela in 12.75€ žal ne pride na televizijo, k nam ne pride niti polovica oziroma če prištejemo dober del skupnih služb, pride na TV SLO polovica prispevka.

Po veljavni zakonodaji moramo imeti parlamentarni kanal, toda veste, da sej ni toliko, da bi zapolnile program, zato oddaje ponavljamo. Mimogrede ponovitve na t.i. novičarskih kanalih niso nič posebej »slovenskega«. Ko primerjate, primerjajte torej primerljivo, npr. kakšen novičarski kanal ali pa celo parlamentarni, ki jih sicer večinoma ukinjajo, ker se prenosi selijo na splet, vsa tako pridobljena sredstva pa javne TV vlagajo v produkcijo domačega igranega programa, razvedrilo in šport.

Glede avtorstva ponovitev in predvajanja športnih oddaj pozno zvečer – ne boste verjeli, veliko ljudi si oddaje ogleda tako pozno in če bi ponovitve »ukinili« bi bilo veliko pritožb tistih, ki ponovitve spremljajo. Avtorstvo ponovitev sega še v prejšnjo ekipo kolegov, tako da vam poimensko ne morem navesti, kdo je to.

Žalosti me, da popolnoma brez utemeljitve pišete, da imamo več oglasov od komercialnih televizij – najprej jih ne moremo imeti, ker nas že zakonodaja omejuje – podobno kot ARD ne sme imeti več oglasov v času, o katerem pišete. Poročilo o kršitvah v dolžini oglasnih blokov, ki ga objavlja AKOS, govori o tem, da TV SLO ne krši zakonodaje, medtem ko jo komercialne televizije velikokrat npr.: <https://www.akos-rs.si/odlocba-06121-34-2017-6>«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Ne vem, kako naj bi vam odgovorila, da bi bili zadovoljni, saj imate očitno izdelano mnenje, da je v programih RTV Slovenija vse narobe in da so trije programi Televizije Slovenija vse, kar proizvede javni medij. Kot sem vam že pisala – je to daleč od resnice. RTV Slovenija s skromnim RTV prispevkom in nekaj lastnimi prihodki proizvaja 7 televizijskih in 8 radijskih programov, plus spletne in TXT novice, plus številne vidne in nevidne storitve.

Med vidnimi so zagotovo spletni arhiv RTV 4D, podnaslavljanje in opremljanje vsebin za senzorno ovirane gledalce ali pa simfonični orkester, med manj znanimi in vidnimi pa namenjanje 2 odstotkov od RTV prispevka za slovensko filmsko industrijo in 2 odstotkov RTV prispevka za digitalizacijo avdiovizualnega arhiva. Ob tem se RTV prispevek na usklajuje z inflacijo in znaša 3,30 eur na prebivalca, medtem ko je v Nemčiji ta znesek 8,17 eur na prebivalca (kar so uradni podatki EBU, evropske radiodifuzne zveze, katere članica je tudi RTV Slovenija).

Kot sem že zapisala, kritika je vedno dobrodošla, ne vem pa, kako naj bi vam odgovorila na sistemska vprašanja.«

Gledalec z odgovorom ni bil zadovoljen, po njegovem mnenju je TV Slovenija edini javni medij na svetu, ki predvaja TV-prodajo.

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Pohvala za Svetovalni servis, na rešetu glasbeni izbor

Več poslušalcev je po telefonu izražalo nejevoljo zaradi glasbenega izbora na Prvem; menili so, da je preveč »moderne« glasbe in da so pristojni pozabili na starejše poslušalce.

»Še tistih nekaj evergrinov in starejše glasbe, ki jo dočakamo, predvajajo bodisi v oddajah, kot je Ljerkino dopoldne, kjer imajo več besede 'braneti', kot pa glasba, bodisi v 'umetniških' oddajah v nekakšnih novih preoblikah, kar je za nas, starejše skrajno iritantno. Tega se ne da poslušati. Ali razumejo, da nas bodo pregnali na druge radie?« (J. J. po telefonu)

Poslušalka **A. B.** je pohvalila Svetovalni servis 18. septembra na temo bralne pismenosti.

Moram prav pohvalit Cirilo Štuber za tole oddajo. Sicer osebno poznam obe, tudi gostjo dr. Marjeto Doupono, ampak sem prav očarana. Šolski primer dobrega radijskega dela. Cirila se je zelo pripravila, s svojim mirnim in lepim glasom je večje usmerjala pogovor, o Marjeti pa tako vemo, da je strokovnjakinja za bralno pismenost svetovnega kalibra. Oddaja je sicer kontaktna, poslušalci prosijo za nasvete, v tem primeru so bili malo deplasirani... sploh pripomba poslušalca na koncu, ker zaradi »dreves ni videl gozda...«

Govorna kultura v nočnem programu

Poslušalec **D. K.** se je pritožil nad eno od voditeljic nočnega programa na Prvem programu Radia Slovenija in imel več vprašanj glede govorne kulture.

»Sem reden poslušalec nočnega programa na Radiu Slovenija in nikakor ne morem razumeti voditeljice nočnega programa gospe Nade Vodušek, ki bi rada bila fina gospa, izpade pa prav neumno s svojim počasnim, pametnim govorjenjem, seganjem v besedo gostov in nepovezanih stavkov.

Ali res moramo vsi poslušalci nočnih program poslušati takšne voditeljice, ki so prav moreče ne pa prijetne v nočnem programu.

Imam več ali manj nočno delo in redno poslušam nočne programe na Radiu Slovenija.

Z vašim odgovorom da naj ugasnem radijski sprejemnik se ne bom strinjal saj sem prisiljen plačevati naročnino.

Moti me tudi to, da uporablja to ljubljansčino, ki nikar ne sodi na nacionalni radio, lahko pa to počne na kakšni privatni frekvenci, kjer ni pomembno kako in kaj govori.

Ali ni več nikogar ki bi kontroliral uporabo slovenskega jezika na nacionalni ravni v medijih?»

Andrej Stopar, odgovorni urednik Prvega programa Radia Slovenija:

»Nado Vodušek lahko slišite dvakrat na mesec. Osebnih okusov glede načina vodenja ne morem komentirati. Kolikor je poslušalcev, toliko je okusov. Nekaterim je njen način vodenj izjemno všeč, vam pa očitno, žal, ni.

Na raven jezika bomo kolegico opozorili.

Kot odgovorni urednik programa Vam seveda ne bom predlagal, da ugasnete sprejemnik. Pa ne zaradi naročnine, ki omogoča, da spremljate osem radijskih in pet televizijskih programov RTV Slovenija, in ki jo plačujem tudi sam, ampak zaradi tega, ker sem vesel, da nas poslušate.«

Iz odgovora **pisarne varuhinje**:

»Glede vašega vprašanja o uporabi zbornega slovenskega jezika na RTV Slovenija oz. Radiu Slovenija vam sporočamo, da v okviru Radia Slovenija deluje Center za kulturo govora, tj. skupina strokovnjakov (fonetiki, lektorji, napovedovalci, mentorji), ki že desetletja skrbi za izobraževanje novinarjev in napovedovalcev na področju zborne izreke in ustrezne govorne interpretacije besedil različnih zvrsti. Izobraževanja se lahko udeležijo kandidati, ki uspešno opravijo mikrofonski preizkus govora. Tečaj za jezikovno-govorno izobraževanje poteka po učnem načrtu in traja za novinarje eno šolsko leto, za napovedovalce pa leto in pol. V tem izobraževalnem procesu lahko izpopolnjujejo in nadgrajujejo svoje znanje tudi govorci, ki so osnovno izobraževanje že opravili. Vsi tvorci besedil in jezikovni svetovalci na RTV Slovenija uporabljajo tudi vse dostopne spletne in druge vire in priročnike, po potrebi pa sodelujejo tudi s fonetično službo na Radiu Slovenija.«

II. VAL 202

Poenostavljeno Jermanovo uho?

Poslušalec **V. Z.** je kritičen do oddaje Jermanovo uho na Valu 202.

»Vedno, ampak res vedno, ko poslušam oddajo Jermanovo uho, vedno znova ugotavljam, da oddaja ne spoštuje minimalnih standardov profesionalnega novinarstva v javnem zavodu RTV, ki je eden zadnjih branikov profesionalnega novinarstva. G. Jerman resda izpostavlja (tudi) pomembne teme, ki so na ravni posameznika najpomembnejše (in ne le zamaha roke vredne), vendar je Jermanov pristop tematiki površen, enostranski, poenostavljen, senzacionalističen, pristranski vedno v korist "žrtve", a hkrati zasmehujoč do prizadetih in ostalih deležnikov, pretežno državnih ter občinskih organov. Take oddaje ne sodijo na nacionalni radio! Proti takim oddajam protestiram, tudi če jih pripravlja "legenda" slovenskega radia.«

Odgovor urednice **Nataše Zanuttini**, Val 202:

»Jermanovo uho je specifična oddaja, na nek način "fotografija" dogajanja na terenu. In je izrazito vezana na avtorja, tako po obdelavi primera, kot tudi produkciji oddaje. Tudi iz uvodnika in zaključka je jasno, da ne gre za klasično novinarsko delo, pač pa za realistično podobo dela slovenskega okolja, brez analitičnega iskanja vzrokov, odgovornih, rezimeja. Pritožniki se zavedajo, v kakšen koncept vstopajo. Zato tudi vprašanja, ki se morda izpostavijo v teh konkretnih, individualnih zgodbah kdaj pa kdaj razširimo v oddajah Vroči mikrofoni ali

Kje pa vas čevelj žuli. S pritožnikom se strinjam, da je oddaja drugačna, da marsikomu ni všeč, kot urednica pa od Marjana Jermana zahtevam, da upošteva osnovne novinarske standarde. Je pa res, da veliko ljudi čisto drugače gleda na vse skupaj, kot primer lahko izpostavim sodelovanje kolega Jermana na strokovni okrogli mizi o upravnikih v Sloveniji, kamor so ga povabili prav zaradi njegovih oddaj in načina obravnave primerov. Vsekakor se bom z Marjanom Jermanom pogovorila v želji, da bi oddaja ostala slikovita, obenem pa bo bolj slišano tudi mnenje nasprotne strani.«

Zapis iz močvirja: kdaj ostra satira postane žalitev?

Na tedensko gloslo Marka Radmiloviča z naslovom V začetku je bila beseda, ki je bila objavljena 18. septembra na Vala 202, nato pa še v zapisani obliki na MMC-ju, sta prispela dva odziva. En se je nanašal na radijsko objavo, drugi na spletno. Pritožnika sta menila, da je bila glosa po vsebini zavajajoča, žaljiva do katoliških duhovnikov in vernikov in da je vsebovala elemente sovražnega govora.

»Opozoril bi, da je bilo v današnji oddaji na Valu 202 "Zgodbe iz močvirja", zavajajoče predstavljen problem pedofilije. Četudi bi statistično obveljalo, da je bilo prijavljenih, prijatih in obtoženih več pedofilov iz vrst klera, kot npr. med učitelji se nikakor ne sme kar sklepati, da jih drugje ni statistično popolnoma enako.

Ljudje smo menda po verskem prepričanju, barvi kože in če želite po narodnosti enaki. Torej mora biti enak tudi odstotek pedofilov pri drugih poklicih, verstvih in rasi. Zavajajoče, žaljivo in ogabno je bilo torej predstavljeno, da je (citiram): "ena največjih nevarnosti za otroke kler katoliške cerkve".... problem so namreč pedofili in ne t.i kler katoliške cerkve.

Bi se smelo glede na statistiko reči, da so problem širjenja virusa HIV homoseksualci, ali pa da so problem povečanega kriminala cigani, morda čefurji, ekonomski migrantje?

Da je vir sovražnega in zavajajočega govora ravno javna rtvslo?

Torej oddaja je že v samem začetku podala napačno zavajajoče laž... samega nadaljevanja oddaje pa sploh ne mislim komentirati, ker ne najdem primernih besed. Veliko je posploševanja, žaljenja staršev, katoliške cerkve, itn...« (A. K.)

»18. september 2018 je bila na MMC-ju objavljena kolumna V začetku je bila beseda, tedenska glosa Marka Radmiloviča, ki je skrajno žaljiva ne samo do duhovnikov Katoliške cerkve, ampak tudi do drugih, ki pripadamo tej verski skupnosti. Protestiram zoper tako pisanje, ki ga ne morem označiti drugače kot sovražni govor in grob napad na pravico do verske svobode.

Res se pogosto pojavljajo groba in žaljiva besedila v "desnih" medijih in v njihovih forumih, desni sovražni govor; Radmilovičeva kolumna pa je primer "levega" sovražnega govora, ki pa je samo navidez manj grob od desnih, je pa v resnici še bolj nevaren, ker je zavit v novinarskobesedilno bolj izpopolnjeno obliko in slog. S tem, da avtor kar vse duhovnike KC razglaša za nevarne, za ljudi, ki se jih je treba bati, stigmatizira oz. kriminalizira cel sloj ljudi oz. ljudi določenega poklica. Izrazito podcenjevalno se izraža tudi o drugih pripadnikih katoliške vere. Od tod do pogroma nad duhovniki in verskimi skupnostmi, ki jih vodijo, je le korak. Članek je prispevek k spodbujanju nestrpnosti, k oblikovanju slovenskega apartheidja na verski osnovi. Upam, da ni na teh "pozicijah" tudi vodstvo RTV in se bo znalo ustrezno odzvati tudi na ta sovražni govor.« (J. K.)

Odgovor je pripravila urednica Dnevno-aktualnega programa Vala 202 **Nataša Zanuttini**:

»Glosa Marka Radmiloviča Zapisi iz močvirja je oddaja Vala 202, v kateri avtor drugače, neporočevalsko opozarja na aktualne probleme v družbi. Postavlja nam ogledalo in odkriva poglede, ki so morda drugačni, tudi ostrejši. V omenjeni oddaji se je dotaknil družbeno kritične vsebine, ki opozarja na izrazito pereč problem naših družb.

Razumemo, da je to boleče vprašanje za Cerkev in ljudi, ki opravljajo določene poklice. Namen oddaje ni kogar koli posplošeno stigmatizirati ali napadati, če pa damo na tehtnico težo družbenega problema in morebitno nelagodje pripadnikov Cerkve, tega lahko delimo tudi mi, je odločitev vendarle jasna: govoriti o tem moramo, vsebinska »toleranca« ob tej temi verjetno ne pride v poštev. Avtor je na svoj, kritičen način opozoril tudi starše, da bolj tankočutno zaznavajo morebitne stiske otrok. Prepričan sem, da v besedilu ni sovražnega govora, včasih je treba na hud družbeni problem opozoriti tudi s »težjimi« besedami, ki niso nujno sovražne, pač pa je to kritični javni govor.

Naj dodam, da so prav na dan, ko so bili objavljeni Zapisi iz močvirja, mediji na Nizozemskem objavili informacijo, da je več kot polovica škofov in kardinalov desetletja vedela za spolne zlorabe otrok v Katoliški cerkvi, a se predstavniki Cerkve niso ustrezno odzvali ali pomagali žrtvam, ker so želeli preprečiti afero.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Zapisi iz močvirja so po žanru radijska glosa, v kateri avtor v zanj značilnem slogu ironično in humorno ter z uporabo zbadljivega jezika komentira dogajanje doma in po svetu. Za serijo lucidnih oddaj od leta 1997 naprej je gospod Radmilovič pred petimi leti prejel tudi Ježkovo nagrado.

Gre torej za izrazito subjektivno in avtorsko obravnavo raznovrstnih tematik, od mimobežnih vsakdanjih dogodkov do visoke politike in žgočih družbenih fenomenov.

Takšni pristopi in satira na sploh so dovoljeni tudi na javni RTV. V skladu s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike se satiro sme uporabiti, da bi z njo sprožili resno obravnavo določenih problemov, pri čemer pa mora biti nedvoumno jasno, da gre za satirično predelavo različnih informacij, stališč in mnenj. Menim, da je temu načelu v primeru radijske izdaje Zapisov iz močvirja zadoščeno, saj poslušalci zlahka ločujejo med informacijami in satiričnimi elementi. Po dveh desetletjih izhajanja poslušalci oddajo poznajo, na žanr glose so opozorjeni v napovedi, pomemben element pa je tudi interpretacija: na radiu je enako pomembno, kaj se pove, kot tudi, kako se pove.

Občasno se pojavijo dvomi, ali besedilo, ki je izvirno napisano za radijski eter, enako deluje tudi v zapisani obliki, ali ga torej enako in z vsemi odtenki razumejo tudi bralci (ki so prikrajšani za interpretacijo). Zaradi možnih nesporazumov ali nerazumevanj Uredništvo novih medijev za bralce spletnih vsebin od marca lani redno zapisuje žanrsko oznako (da gre torej za tedensko glosa) ter besedilo opremlja z avdio zapisom, iz česar bralec razume izvirno naravo kolumne.

Opazila sem, da konkretni kolumni uredništvo ni dodalo avdio zapisa, na kar sem jih opozorila. Upam, da bodo pomanjkljivost odpravili.

Menim, da je pri obravnavi satire pomembno spomniti tudi na nujno ločevanje med duhovitim in žaljivim, kar zapisujejo tudi Programski standardi, ko spomnijo na načelo dobrega okusa. Razumem, da je ta ločnica v očeh različnih bralcev (poslušalcev) lahko različno postavljena, ne glede na to pa se ne bi mogla strinjati, da bi šlo a priori za tematiko, ki bi jo bilo prepovedano obravnavati s satiričnimi prijemi. Zlasti ob upoštevanju konteksta, ki so ga v zadnjih tednih poročevalsko osvetljevali vsi mediji RTV Slovenija v informativnih oddajah. Pri tem imam v mislih novice o razkritjih spolnih zlorab v RKC v ZDA, Nemčiji, Irski, Avstraliji, Čilu ter spremljajoče papeževe izjave z napovedjo, da bo februarja v Vatikanu potekalo tematsko srečanje s predsedniki nacionalnih škofovskih konferenc.«

Pritožnik **A. K.** je v odgovoru na odgovor zapisal:

»Se popolnoma strinjam z vami... Ločnice med satiro, oz. duhovitim ter na drugi strani žaljivim, oz. homofobnim poročanjem je presneto težko določiti, oz. je to stvar poslušalca. Hvala vam za pojasnilo. Vseeno pa vas (medije) pozivam, da ste pri podobnih poročanjih bolj zadržani, saj ravno vi ustvarjate mnenja mnogih in s tem pripomorete ali k bolj strpnem ali pa bolj sovražnem govoru.«

Pritožnik J. K., ki je glosu bral na spletu, se je zahvalil za odgovor in podal dodatne razloge za upravičenost svoje pritožbe:

»Razložili ste mi, da v njej ni šlo za nikakršen sovražni govor, ampak le za satirični zapis v zvezi z aktualnim družbenim pojavom. Svoje mnenje ste utemeljili predvsem s tem, da gre za poseben žanr in da je bil avtor nagrajen z Ježkovo nagrado. S prvim argumentom lahko vse (in nič) opravičimo, drugi pa kot argument avtoritete tudi nič ne pove o konkretnem besedilu. Glede tega, da gre za posebno besedilno vrsto tudi sam nekaj vem, saj sem kot gimnazijski profesor kar veliko let tudi sam predstavljal in razlagal značilnosti in razlike med različnimi besedilnimi vrstami, tudi novinarskimi. Vem, da je v glosi dopuščeno več subjektivnosti, da ne gre za obveščevalno besedilo, a se mora le držati stvarnih dejstev (npr. statističnih), predvsem pa ne sme prestopiti mej dobrega okusa ali biti žaljivo.

V nasprotju z dejstvi, nestrokoven oz. lažniv je Radmilovičev zapis: "Kot kažejo grozljive statistike, eno največjih nevarnosti za otroke predstavlja *kler* Katoliške cerkve." Ali pa: "Kakorkoli se sliši smešno, je statistično gledano verouk za otroka nevarnejši kot trening karateja."

Vsi resni preučevalci fenomena pedofilije govorijo o tem, da se več kot 90 % tovrstnih kriminalnih dejanj zagreši v družinskem okolju. V Sloveniji je bilo v zadnjih letih 3000 prijav zaradi pedofilije. Od tega je manj kot 10 prijav duhovnikov!

Zadeva je podobna desničarski gonji proti migrantom, o katerih se širi mnenje, da so kar vsi posiljevalci, kriminalci, teroristi ... Iz par primerov se naredi lažno statistiko in pričakuje pogrom.

In kje je Radmilovič žaljiv? Npr. v tem odlomku: "Javnost se zgraža, škandali se vrstijo, **postarane voščene maske zmorejo opravičilo ali dve**, na stotinah ljudi pa so zločini pustili brazgotine za vse življenje." Gre za izrazito norčevanje - voščene lutke - iz papeža Frančiška, ki se je v imenu Cerkve opravičil za zločine za ljudi iz organizacije, ki jo vodi. Delati se norca iz te geste je najmanj neokusno.

Ko je desničarski twiteraš označil vaše kolegici za prostitutki, ker da se prodajata vsakokratni politični oblasti, ste se upravičeno vznemirili in protestirali in stvar je šla na sodišče. Upam, da ne bo obramba za tako žalitev prepričala sodišča z istimi razlogi, kot vi in ga. Zanuttini opravičujeta Radmiloviča, češ da gre za poseben žanr. Da je šlo za satiro, ki da ni informativno besedilo.

Z mnenjem oz. pozivom: (Starši) "bi morali omejiti stike otrok z duhovščino" pa avtor poziva k segregaciji, k tistemu, čemur rečemo *aparthajd*.

Zdi se, da se nevarnosti tovrstnega sovražnega govora bistveno premalo zavedate. Pa bi se predvsem ljudje na položajih, kakršen je vaš, morali. In se preveč postavljate na eno nazorsko-politično stran. Poziv k temu, da je treba omejiti stike z ljudmi kakega nazora ali poklica .... je iz istega testa, iz katerega se je rodil antisemitizem in ki je pripeljal do "dokončne rešitve judovskega vprašanja". Žal je tudi v slovenski družbi nekaj takih, ki bi radi kako vprašanje dokončno rešili. Recimo vprašanje religije oz. Katoliške cerkve.

Ta sovražni govor je zelo podoben desničarskemu. Tega vidite in ste se mu upravičeno uprli. Mislim, da še premalo. Razlog za to, da drugega sovražnega govora ne vidite ali nočete videti, tiči verjetno v ideološki pristranosti ali v potrebi, da ščitite svoje kolege.

Tega nisem napisal zato, da bi vas žalil, ampak zato, da bi se pri svojih presojah poskušali bolj postaviti v kožo drugega, tudi v človeka, ki je drugega nazora.«

Odgovor na odgovor je pripravila urednica **Nataša Zanuttini**:

»Čisto razumem, da imate pomisleke in se ob nekih mislih Marka Radmiloviča čutite prizadete. Naj samo še enkrat na kratko pojasnim, zakaj zagovarjam tako ostro gloslo. Zato, ker gre za pedofilijo, ker gre za to, da so bili v primežu ljudi z močjo otroci in zato, ker se Cerkev in njeni vodilni niso v trenutku ostro odzvali in poskrbeli za zaščito otrok in kaznovanje

vseh, ki so zlorabili zaupanje otrok in njihovih družin. Ravno na dan, ko je bila objavljena glosa je javnost ponovno izvedela za več desetletij prikrivanja na Nizozemskem. Tudi tako ostre besede v javnosti bodo dale moč staršem, ki so morda zaznali, da se je njihovem otroku kaj zgodilo, da bodo o tem spregovorili in zaščitili otroka. Verjamem, da bomo s prepoznavanjem in obsojanjem slabih dejanj vsi skupaj pripomogli k verodostojnejšim institucijam.«

Pohvala valovski ekipi

Varuhinja je bila seznanjena s pohvalo, ki jo je Valu 202 poslal poslušalec **A.**

»Nisem na twitterju, sem pa ob radiu... vsak dan, lahko tudi za nazaj. Dobra julijska jutra v dvoje, dobra glasba, edina taka na Slovenskem, tukaj ste vsi, izdvojeni, drugi po "krivici" na tem mestu ne ta trenutek z imeni, priimki, kot si jih poslušalci, frendi, familija, sodelavci zapomnimo - piramida gre od odg.uredništva dol, ne po vertikali ampak horizontali... Bravo, vsi: Marusa, Hlaca, Miha, Karoli, Pecek, Kosmrlj, Zgajnar, Valerij, Natasa, Tinček, Hvalc, Nina Zagoricnik(sic!), Borja, RH202, Anze, ponedeljek zjutraj, Na piedestal, et al. - to je tisto, ko slisis ime se spomnis, iz glave pa ne... Hvala vsi, ki delate ta radio, ki ste v BS pravo in edino "okno" v tej drzavi.«

REGIONALNI CENTER KOPER

I. RADIO KOPER

Preveč hrvaške glasbe! Pa res?

Varuhinja je prejela pritožbo poslušalca **A. R.**, ki ga moti izbor glasbe na Radiu Koper.

»Že dlje časa me moti, da na Radio-Koper, ki je regionalna postaja RTV-Slovenija in se finančno pokriva iz RTV-naročnine predvajate sorazmerno in preveč hrvaške glasbe. Sam se bil letošnje poletje več kot mesec na dopusti na Hrvaškem in v glavnem poslušal njihove Radio-Rijeka, Radio-Pula in Radio-Istra, pa v vsem tem času nisem slišal ene same glasbene slovenske pesmi, ali popevke, čeprav tudi na Hrvaškem stalno živi precej Slovencev, da ne omenjam več kot tretjino turistov iz Slovenije v poletnem času.«

Iz odgovora **Andreja Šavka**, odgovornega urednika:

»Prejel sem Vaše pismo, v katerem navajate, da v programu Radia Koper predvajamo sorazmerno in preveč hrvaške glasbe. Tega mnenja sicer v ničemer ne podkrepite s številkami, zato domnevam, da gre le za vaš občutek. Sporočam Vam, da se pri tem zelo motite. Da bi lahko natančno odgovoril na vaše trditve, sem analiziral predvajane skladbe v juniju 2018. Ta mesec sem izbral, ker so to bili v trenutku priprave tega dopisa zadnji objavljeni podatki o predvajanih skladbah na Radiu Koper. Podatke o predvajanih skladbah sicer redno objavljamo na naši spletni strani. Skupaj smo tako v juniju predvajali 5584 skladb. Od tega je bilo 92 skladb hrvaških izvajalcev. To je 1,6%. Gre za priznane izvajalce in skupine: Oliver Dragojević, Marko Tolja, Parni Valjak, Josipa Lisac, Massimo, Gibonni, Arsen Dedić itd. Da bi bili še bolj pošten, sem preštel še skladbe izvajalcev in skupin iz drugih držav nekdanje Jugoslavije (predvsem Srbija In BiH). Teh skladb je bilo v juniju 34 (Đorđe Balašević, Bijelo Dugme, Crvena Jabuka, The Frajle, Bajaga, Riblja Čorba itd.)

Skupaj torej 126 skladb ali 2,2%. Vse izbrane skladbe so kakovostne in v celoti izpolnjujejo merila za predvajanje na naši radijski postaji. Menim tudi, da bi s »cenzuro« oziroma izločitvijo vseh omenjenih izvajalcev in skupin naredili veliko programsko škodo in omejili kakovostno glasbeno produkcijo.

Radio Koper je del javnega servisa RTV in kot tak zavezan določbam Zakona o medijih in Zakona o RTV. V našem programu moramo predvajati najmanj 40% slovenske glasbe. V resnici ta delež stalno presehamo, saj zadnja leta predvajamo med 44 in 47% slovenske glasbe. Ob tem pogosto pripravljamo posebne oddaje s slovenskimi izvajalci, ki pri nas nastopajo in igrajo v živo (oddaje Gremo plesat, Radio Live!, Jazz in jaz, nastopi skupin tudi v programskem pasu Dopoldan in pol). Preostali del pa večinoma predvajamo glasbo iz angleškega okolja (ZDA in Velika Britanija) ter Italije. Kot rečeno, manjši delež predstavlja tudi glasba iz Hrvaške in drugih držav nekdanje Jugoslavije.

Ne znam si torej razložiti, od kod Vaš občutek, da predvajamo preveč hrvaške glasbe. Res se kdaj, sicer zelo redko, zgodi, da zavrtimo 2 ali 3 take skladbe zaporedoma, ker je glasbeni urednik s tem želel ustvariti glasbeno zgodbo. Nekaj tovrstne glasbe pa zavrtimo tudi v oddaji Glasba po željah, v kateri poslušalci voščijo ob različnih priložnostih in si, kot pove že ime oddaje, sami izberejo glasbo.

O tem, zakaj hrvaške radijske postaje ne vrtijo slovenskih izvajalcev, pa ne bi razpravjal, saj je to v celoti prepuščeno glasbeni politiki posamezne radijske postaje in na to ne moremo vplivati.«

II. TV KOPER

(Ne)objava popravka

Predstavnica Univerze na Primorskem Mirella Baruca je varuhinji pisala zaradi zahtev za popravek, poslanih odgovornemu uredniku TV Koper, ki pa nista bili objavljeni – vsaj ne v integralni obliki. Nanašali sta se na prispevek, ki je bil objavljen 21. 8. 2018 v Primorski kroniki.

Iz odgovora varuhinje:

»Sporočam, da kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija nimam nobenih pristojnosti po Zakonu o medijih oz. glede zakonske pravice do popravka (Zmed: <https://zakonodaja.com/zakon/zmed> ; 6. oddelek). Če ste zahtevo za objavo popravka podali v skladu z zakonom in menite, da so vam bile kršene zakonske pravice, vam predlagam, da zadevo rešujete po pravni poti (kot to predvideva Zmed).

Kot varuhinja lahko odgovorim le v skladu s svojimi pristojnostmi (http://www.rtv slo.si/files/varuhinja/2016_12_05-pravilnik_o_delovanju_varuha_pravic.pdf) in na načelni ravni.

Menim, da se vsakomur lahko pripetijo napake, tudi pri navajanju dejstev. Nobenega dvoma pa ni, da je treba napake popraviti in se zanje opravičiti. Napako je treba popraviti v najkrajšem času, saj je mogoče le tako zagotoviti spoštovanje poklicnih meril in načel novinarske etike (zlasti merili natančnosti in nepristranskosti). Z vidika pravice javnosti do natančne in nepristranske informacije v javnem mediju je pomembno, da občinstvo prejme po vsebini točno informacijo, pri čemer je manj pomembno, ali je informacija podana v natanko takšni obliki, kot zahteva pritožnik, ali na način, kot to zapiše novinar/urednik. Pri tem pa je povsem razumljivo, da informacija, ki popravlja napako, ne sme vsebovati novih napak (napačnih dejstev), kar bi bilo neetično.«

I. VSEBINA

Sekciji Kultura in Zabava: napake in površnosti

Bralec **R. V.** je opozoril na napake in površnosti, ki jih opazi v člankih s področja kulture in razvedrila.

»V novinarskih prispevkih se vrstijo napake, ki so stvar splošne izobrazbe: napačni biografski in zgodovinski podatki, strokovne klasifikacije, napačne fotografije itn., ki kažejo na zelo nizke kompetence zaposlenih, šlamparijo pri selekciji informacij iz interneta in neizobraženost uredniških in novinarskih kadrov, ki pokrivajo to področje, saj napake niso izjema, ampak takorekoč pravilo.

Ne vem, kako v teh redakcijah poteka delo in me odkrito rečeno niti ne zanima. Če javna RTV SLO s svojimi kadri ni pripravljena ali sposobna zagotavljati intelektualnih in strokovnih kapacitet, se mi zdi nujno, da je v redakciji zaposlen urednik ali pač nekdo, ki bo napake sposoben prepoznati. Potrebujete enega samega človeka, ki bo sposoben zmentoriirati in sfiltrirati osnovne lapsuse, tako da bodo za te strani lahko naprej delali slabo izobraženi, ignorantski in za silo pisмени kadri. Slednje je očitno takorekoč v vsakem primeru, ko so prispevki na hitro prevedeni iz angleščine. Zelo bi pomagalo tudi, ko bi bila v redakciji na voljo leksikografska literatura v tiskani obliki in da bi se odločili za pravilo, da podatke preverjate vsaj na wikipediji, ki ne more biti do kraja zanesljiva. Ampak v redu, naj bo.

Imam še en pomislek. Menim, da rubriko Kultura na MMC berejo ljudje, ki se zanimajo za umetnost in kulturo. To ponavadi niso neizobraženi ljudje, saj interes za ta področja ponavadi avtomatično sovпада z nekim splošnim nivojem kompetenc, poznavanjem podatkov ter zmožnostjo razumevanja umetnosti, kulture in sveta. Ostalih umetnost in kultura ponavadi ne zanima. Da bi jih morda začela zanimati, pa je potrebno imeti v redakcijah zaposlene visoko kompetentne kadre, ki lahko s svojim podrobnejšim vpogledom v področja zagotovijo pisavo, ki je poljudna in razumljiva, preprosta, a vendarle kompleksna. To ni enostavna naloga in ne delam si utvar, da se to lahko zgodi. Moje vprašanje je, komu je potemtakem ta rubrika sploh namenjena? Ali računate na tiste, ki bodo po pomoti zašli na kulturne strani?«

Odziv bralca je bil posredovan urednici Uredništva za nove medije **Kaji Jakopič** in v vednost odgovorni urednici Kulturnega in umetniškega programa na TV Slovenija **Živi Emeršič**. Urednica spletnega uredništva se z navedbami pritožniki ni strinjala, menila je, da so očitki preveč pavšalni. Pritožniku je odgovorila **varuhinja**. Iz odgovora:

»Na sporočilo bi vam težko konkretno odgovorila, saj tudi pritožba ni konkretna. Vseeno pa lahko zapišem, da tako pogostih napak, kot jih omenjate, ne opazim, čeprav se štejem za redno in strogo bralko vsebin na www.rtv slo.si. Če naletim na zatipke, netočnosti in nelogičnosti, nanje opozorim uredništvo. Tako kot vi pa sem velikokrat presenečena nad nenavadno selekcijo in obdelavo vsebin. Menim, da je to vsaj delno tudi posledica kadrovske stiske, saj ima ta enota RTV Slovenija skupaj le nekaj deset zaposlenih. Na prvi pogled se ta številka morda niti ne zdi tako skromna, povsem drugače pa je, če se pogleda, za kaj vse skrbi MMC. Poleg strokovne podpore celotnemu RTV sistemu na spletu ter posebnih storitev (od spletnega arhiva RTV 4D do podnaslavljanja za gluhe), MMC zagotavlja tudi multimedijske novinarske vsebine (besedilo, foto, AV), servisne objave na spletu in teletekstu ter uporabniške vsebine (moderiranje komentarjev, blogi itd.). Za vsebinski del je zadolženo Uredništvo novih medijev, ki deluje znotraj MMC.«

Dopolnjevanje novice: narava dela ali manipulacija?

Varuhinja je prejela pismo, naslovljeno tudi na generalnega direktorja in Programski svet, v katerem se je Vera Mejak v imenu gibanja Glasno pritožila nad spletnim poročilom s seje Programskega sveta RTV Slovenija 24. septembra (<http://www.rtv slo.si/slovenija/katja-seruga-ni-dobila-podpore-programskega-sveta-rtv-slovenija/466797>) in nad moderiranjem komentarjev pod novico.

Pritožniki menijo, da spletno poročilo s seje ni vsebovalo vseh dejstev, ampak so bila ta dodana naknadno, in da je bilo neupravičeno odstranjenih nekaj komentarjev pod novico.

Objavo izjave Društva novinarjev Slovenije in ne tudi Združenja novinarjev in publicistov v zvezi z delovanjem varuhinje so pritožniki označili za selekcijo z namenom manipulacije, dopolnjevanje novice pa za spreminjanje z namenom prikrivanja kršitve.

V pritožbi tudi piše, da so uporabniki pod novico zapisali komentarje, ki so bili pozitivni za novinarja Jožeta Možino, in da so bili še isti dan zbrisani.

Urednica Uredništva za nove medije **Kaja Jakopič**:

»V omenjenem primeru, ki se navaja v dopisu, ne gre za nikakršno manipulacijo, in te očitke tudi zavračamo.

Že v ponedeljek zjutraj, pred začetkom seje Programskega sveta RTVSLO, smo imeli na portalu objavljeno novico po STA, v kateri je bilo med drugim navedeno: 'Predsednik programskega sveta Ciril Baškovič pa je za STA potrdil, da bo svet razpravljal tudi o pozivu Združenja novinarjev in publicistov k razrešitvi varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev Ilinke Todorovski. Združenje varuhinji očita dvojna merila pri presoji programskih vsebin, poziv pa je naslovilo tako na generalnega direktorja kot svet.'

Pozneje smo v to novico dodali tudi odziv DNS-ja, ki smo ga isti dan prejeli na mejl uredništva. Vse to je bilo v napovedni novici do popoldneva, ko se je seja PS že pričela. Popoldanski dežurni novinar je kasneje to novico ažuriral z novimi podatki s seje, ta del pa izpustil, saj o tem potem na seji PS niso razpravljali, ker je bila prekinjena.

Daljši odziv ZNP smo zato dodali v novico naknadno, potem, ko smo ga v uredništvo tudi prejeli.

Na splošne očitke glede brisanja komentarjev ne moremo konkretno odgovoriti. Pojasnila glede brisanja komentarjev lahko vsak uporabnik zahteva preko obrazca na spletnem naslovu: <https://www.rtv slo.si/obrazci/uporabniske-vsebine>, pri čemer je potrebno navesti konkreten komentar.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Menim, da je urednično pojasnilo celovito in da ustrezno odgovarja na očitke.

Ne da bi posegala v konkretno vsebino, lahko odgovoru dodam nekaj načelnih pojasnil oz. mnenj. Menim, da so uredništva RTV Slovenija o dogajanju v Zavodu dolžna poročati na enak način kot o drugih tematikah, ki so v javnem interesu, pri tem pa morajo upoštevati temeljna novinarska merila, in sicer natančnost, nepristranskost, preverjanje dejstev, verodostojnost in odgovornost. Če pri tem naredijo napako, so jo dolžna odpraviti.

Če je torej Uredništvo novih medijev ob poročanju o seji Programskega sveta opazilo pomanjkljivost ali bilo opozorjeno na spregledano dejstvo, je ravnalo pravilno, ko je besedilo po opozorilu ustrezno dopolnilo.

Pri tem je pomembno spomniti na naravo spletnega poročanja, in sicer, da se spletne novice sproti nadgrajujejo in dopolnjujejo, da spremembam sledijo ne le z dodatnimi informacijami, ampak tudi z bistvenimi spremembami, denimo v naslovu, grafični opremi, dodani AV ali fotografski opremi. Takšnih sprememb, dopolnitev in popravkov ni mogoče enačiti z manipuliranjem. Menim pa, da bi bilo zaradi preglednosti in sledljivosti različic neke spletne novice primerno kronološko beležiti vse posege.

Uredništvu za nove medije bom priporočila, da se kot zadnji poseg v novico z zapisom ure vedno zabeleži tisti, ki se je zgodil nazadnje, ne glede na to, ali je šlo za večjo vsebinsko dopolnitev oz. spremembo v vsebini ali manjši jezikovni poseg oz. popravljanje zatipkov.

Glede moderiranja komentarjev na www.rtv slo.si lahko pojasnim, da imajo moderatorji ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da bdijo nad uporabniškimi vsebinami in njihovo skladnostjo s kodeksom, ki ga sprejme vsak uporabnik (<http://www.rtv slo.si/strani/moj-splet/669#pravila>). V kodeksu je zapisano, kakšni komentarji ne sodijo pod članke (npr. oddaljevanje od tematike, žaljenje drugih uporabnikov, uporaba neprimernega govora itd.). Kot varuhinja nimam vloge nadmoderatorja, da bi ugotavljala, ali je bil kakšen komentar odstranjen ali ne ter zakaj; to lahko vedno preveri vsak uporabnik sam, ki tudi ve, kaj je napisal. Uporabnikom zato vedno svetujem branje pogostih vprašanj in odgovorov (<https://www.rtv slo.si/strani/pogosta-vprasanja-in-odgovori/5670/embedjQ>) ter neposredno komunikacijo z moderatorji.

Na koncu zapisujem, da svoje delo opravljam v skladu s Pravilnikom o delovanju varuha, da je moje delo javno in da o njem lahko vsak izreka svoje mnenje. S temi mnenji ne morem polemizirati, ne glede na to, ali so objavljena v medijih RTV Slovenija ali v drugih medijih. Želela pa bi si, da bi bila mnenja argumentirana. Če nekdo na primer zapiše, da varuhinja uprizarja gonjo zoper nekoga, bi pričakovala, da tak zapis utemelji. Za pojasnila in odgovore na vprašanja sem na voljo vsem medijem. V zvezi s pozivom ZNP oz. GLASNO! sem odgovorila na več novinarskih vprašanj. V odgovorih sem med drugim zapisala (in zapisujem tudi tokrat), da bi bilo v analizi varuhovega dela po mojem mnenju smiselno primerjati primerljivo, denimo ločeno mnenja o komentarjih, mnenja o polemičnih oddajah, mnenja o intervjujih itd. Obžalujem, če kdor koli v mojih poročilih prezre, kar je bilo v njih zapisano, ali prebere nekaj, česar v njih ni, ali jim pripisuje motiv, ki ne obstaja.«

Komentiranje na spletnem mestu [rtv slo.si](http://www.rtv slo.si)

V varuhov nabiralnik je tradicionalno prispelo več pritožb glede brisanja komentarjev.

»Pred nekaj minutami sem komentiral prispevek "Postroj Šiškovih stražarjev v štajerski "goši", ki je bil v minuti izbrisan. Normalen, tehten, brez žaljivk kjer sem v perspektivo postavil stranko Levica in kaj v resnici piše v koalicijski pogodbi. Tudi naslednji moj prispevek je bil takoj brisan in tudi tretji. Kdo si dovoli tako cenzuro??? Komu zaupate krojenje javnega mnenja, kjer niti normalen pogled ne pride več v medij. In to ustanova, ki jo financiram in je javni zavod.« (Jang Man)

»Administrator je napisal : Vaš komentar: Čim več bo Afričanov v Evropi več bo kriminala. Vaš komentar bo umaknjen, ker razpihuje sovraštvo, nestrpnost in rasizem. Administratorju sem odgovoril. Z vašim mnenjem se ne strinjam. Gre za moje mnenje do katerega imam pravico.« (V. R.)

Primer odgovora varuhinje:

»Pojasnjujem, da imate glede nestrinjanja z objavo komentarja ali izbrisom komentarja na www.rtv slo.si možnost, da pišete administratorjem, in sicer prek obrazca (<https://www.rtv slo.si/obrazci/uporabniske-vsebine>). Več podrobnosti glede komentiranja in objave uporabniških vsebin pa je zapisanih na tej povezavi: <https://www.rtv slo.si/strani/pogosta-vprasanja-in-odgovori/5670/embedjQ> . Pojasnjujem, da kot varuhinja nimam nad-administratorskih pristojnosti. Večkrat pa odgovarjam na pritožbe, kakršna je vaša, a tudi na diametralno nasprotno pritožbo uporabnikov, ki menijo, da so administratorji premalo strogi in da imajo kot uporabniki (bralci ali komentatorji) pravico do strpne debate na portalu javnega medija, v skladu s kodeksom

spletnega komuniciranja. Ta kodeks sprejme vsak registriran uporabnik, in si ga lahko še enkrat preberete na tej povezavi: <http://www.rtv slo.si/strani/moj-splet/669#pravila> . Poudarjam, da imajo administratorji oz. moderatorji uporabniških vsebin na www.rtv slo.si ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da bdijo nad uresničevanjem tega kodeksa. V skladu z njim ter drugimi dokumenti javnega medija je prepovedana uporaba vseh oblik neprimerne in nestrpnega govora (torej stereotipnega, nasilnega, diskriminatornega, žaljivega, seksističnega...), vključno z vsem, kar kot sovražni govor opredeljuje demokratične mednarodne inštitucije (npr. Svet Evrope: Sovražni govor je vsaka oblika izražanja, ki širi, razpihuje, spodbuja ali opravičuje rasno sovraštvo, ksenofobijo, antisemitizem in druge oblike sovraštva, ki temeljijo na nestrpnosti.) Menim, da je v kulturni, strpni, odprti in demokratični debati mogoče drugačno mnenje, nestrinjanje in nasprotovanje izraziti brez neprimerne ali nestrpnega govora.

Dodajam še informacijo, da je varuh človekovih pravic večkrat ugotavljal, da pravica do izražanja mnenja oz. komentiranja ni brezmejna in da jo omejuje medijska oz. uredniška politika. Navajam iz varuhovega letnega poročila za 2015: »... objava komentarja v (spletnem) mediju ni (človekova) pravica in ni vsebina svobode izražanja. Vsak spletni medij komentarje objavlja in briše v skladu s svojimi pravili oziroma pogoji komentiranja ter za to prevzema odgovornost.«

Uporabnik **S. H.** je imel pripombe glede premoderacije članka:

»pri članku:

<http://www.rtv slo.si/lokalne-novice/gorenjska/po-jesenicah-so-krozile-nore-zgodbe-da-bom-ce-bom-zupan-prepovedal-prodajo-svinjine/465503>

sploh ni bilo mogoče podajati komentarjev uporabnikov, ker je bil forum vnaprej moderiran. Tako so bila objavljena le tista mnenja, ki so se skladala s skrajno-levičarskimi nazori avtorice, ostala pa ne.

Gre za to, da nam že 39. člen ustave RS jamči pravico do svobode izražanja, ki pa jo rtv slo v tem primeru in drugih primerih iz rubrike "Na glas" eklatantno krši.« (S. H.)

Pojasnilo urednice Uredništva novih medijev **Kaje Jakopič** glede odločanja za predmoderacijo:

»Za predmoderacijo komentarjev se odločamo glede na tematiko člankov. Kadar presodimo, da bi lahko komentarji pod določenim člankom pogosteje vsebovali neprimerno vsebino, se odločimo za takšno vrsto moderiranja komentarjev. V primeru člankov kolegov iz oddaje NaGlas se za predmoderacijo odločimo pogosteje, saj so teme in sogovorniki iz oddaje pogosteje tarča sovražnega ali neprimerne govora.

Če uporabnik meni, da mu je bila pri oddaji komentarja storjena krivica, se lahko obrne preko obrazca (<https://www.rtv slo.si/obrazci/uporabniske-vsebine>) na našo skupino administratorjev, ki bodo preverili primere oddanih komentarjev, ki niso bili objavljeni.«

Bralec in uporabnik **J. K.** je poleg protesta glede brisanja komentarja pod člankom Na demonstracijah skrajne desnice v Chemnitzu najmanj 18 ranjenih, izrazil mnenje o domnevni pristranskosti članka.

»Način pisanja in poudarjanje, da so to protesti skrajnih desničarjev, medtem pa je jasno, da je bilo teh skrajnih desničarjev le peščica, če sploh, ostali ljudje, kar je razvidno iz mnogih videoposnetkov pa so bili vsakdanji prebivalci. Ob subjektivno napisan članek sem se obregnil tudi z komentarjem, katerega vam prilagam, ki pa je bil večkrat izbrisan, dokler se pač moderator ni naveličal. Če je bil komentar in tudi drugi, pod uporabniškim imenom Realista žaljiv, kot tudi ostali pa lahko presodite sami.

Poslal sem tudi sporočilo pod rubriko: "Prijavi neprimerno vsebino". Tam sem poizkusil dobiti odgovor in ob enem zagovarjal svoje stališče, da ni opravičila oziroma razloga za izbris komentarja, odgovora seveda nisem dobil.« (J. K.)

Odgovor urednice **Kaje Jakopič**:

»Komentar, ki ga je uporabnik objavil, je kršil pravila, saj je v njem uporabljal velike tiskane črke, ki v spletnem bontonu pomenijo kričanje. Iz naših pravil:

12. V svojem prispevku bom upošteval pravila e-bontona, po katerem ni priporočljiva uporaba velikih črk, ki pomenijo KRIČANJE, uporaba okrepjenih ali ležečih črk za celotne komentarje ali prispevke, saj so te namenjene poudarku dela besedila. Z upoštevanjem oblikovnih pravil bo portal preglednejši za vse uporabnike.«

Glede očitkov, da je bil članek <http://www.rtvlo.si/svet/evropa/na-demonstracijah-skrajne-desnice-v-chemnitzu-najmanj-18-ranjenih/464800#comments> pristransko, subjektivno napisan, pa naj poudarim, da je šlo za povzemanje članka Slovenske tiskovne agencije- originalna objava: <https://www.sta.si/2548752/v-demonstracijah-v-chemnitzu-najmanj-18-ranjenih?q=chemnit> Novinar uredništva za nove medije ni avtor tega prispevka, pač pa ga je samo povzel za objavo na našem portalu, zato je tudi podpisan samo z inicialkami, v vrhu novice pa je naveden vir STA.«

Varuhinja je podala širše pojasnilo glede komentiranja, glede vsebine članka pa je zapisala:

»Glede vašega zatrjevanja, da je bil članek napisan subjektivno in da ni slonel na dejstvih, lahko zapišem le, da nemška policija, ki je uradni vir informacij, in svetovni mediji, ki so imeli na prizorišču poročevalce, zatrjujejo drugače, kar lahko tudi sami kadar koli preverite na svetovnem spletu (npr. <https://www.dw.com/de/die-drahtzieher-der-rechten-m%C3%A4rsche/a-45470090>, <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-45328477>, <https://www.nytimes.com/2018/08/30/world/europe/germany-neo-nazi-protests-chemnitz.html>«

Odgovor pritožnika: »Moram pa dodati, da je zelo priročno uporabljen izgovor tiskanih črk, seveda so uporabljene kot poudarek, kot poudarjamo določeno zadevo tudi med vsakdanjim pogovorom, kar v današnjem času OČITNO ni več dovoljeno. Za Vaš trud se še enkrat ISKRENO zahvaljujem.«

II. STORITVE

Do kdaj bom blokiran?

Uporabnika **L. Š.** je zanimalo, do kdaj bo njegov uporabniški račun blokiran.

»Zanima me, če je blokada uporabniškega imena stalna. Z drugimi besedami: se bom lahko še kdaj v življenju prijavil na vaš portal ali je prepoved doživljenjska? NMamreč blokiran sem približno že leto in pol.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Svetujem vam, da pišete administratorjem na naslov: mmc-forum@rtvslo.si ali pa uporabite obrazec: <https://www.rtvlo.si/obrazci/uporabniske-vsebine>, kjer vam bodo pojasnili politiko blokad v povezavi s spoštovanjem spletnega kodeksa (<http://www.rtvlo.si/strani/moj-splet/669#pravila>).

Mogoče boste kakšen koristen odgovor prejeli tudi na tej povezavi: <https://www.rtvlo.si/strani/pogostavprasanja-inodgovori/5670/embedjQ>.

Če bi želeli, da se pozanimam namesto vas, bi mi morali sporočiti vaše uporabniško ime.«

Težave s prijavo uporabniškega imena

Uporabnik **M. K.** je prosim za pomoč, saj da ima težave s prijavo na spletni strani MMC ter komentiranjem vsebin na tej strani.

»V preteklih dneh sem se ponovno poskušal že večkrat prijaviti na spletni strani MCC Google Crom na kateri sem bil prijavljen in kljub mojim vztrajnim poskusom in spremembi gesla(mcc je zahteval namesto štirimestnega osemestno geslo) me je samo prijavilo medtem ko mi je bila onemogočena funkcija komentiranja in tako onemogočanja izražanja svojih menj in to kljub temu,da sem obvestil MCC dvakrat in jih prosil,da mi odgovorijo ,kar mi niso, in jih hkrati opozoril,da njihovo spletno mesto na GOOGLE CROME ni varno (moja povezava na internet explorerju deluje normalno tako glede prijave in komentiranja novic in varnosti)

Spoštovana varuhinja ali mi lahko pomagate,da izvem zakaj kljub prijavi ne morem komentirati in hkrati bi rad vedel,če ima spletno mesto mcc rtv na Google crome kakšne težave glede ,da že vsaj nekaj dni ko odprem rtv mcc spletno mesto pokaže,da ni varno in če je to samo v mojem primeru in niste dobili kakšnih drugih prijav glede prijav na MCC ali varnosti spletnega mesta RTV na Google Crome ali so bili moji podatki,ki jih RTV shranjuje bili ukradeni.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Predlagam vam, da odgovor na svoje vprašanje poskusite dobiti pri najbolj pristojnih, in sicer na MMC (mmc@rtvslo.si). Mogoče vam lahko pomagajo tudi odgovori na pogosto zastavljena vprašanja (<http://www.rtv slo.si/faq> - predlagam, a si preberete poglavje o tehničnih vprašanjih).

Kot varuhinja bi lahko v vašem imenu zastavila vprašanje o vaši težavi, vendar le, če bi me odvezali zaupnosti in če bi mi sporočili vaše uporabniško ime. Menim, da je bolj smiselno, da poskusite odgovor pridobiti sami. Če pa želite, da to storim namesto vas, mi prosim sporočite vaše uporabniško ime.«

RTV 4D: zakaj ni iskanega dokumentarca?

Gledalec **B. G.** je imel vprašanje glede ogleda dokumentarnega filma o Ikei:

»Pred časom ste uredili glednje tujih oddaj v arhivu. Pa me zanima zakaj si mi dokumentarc o Ikei ne deluje, ki ga je poslal kolega?»

Iz odgovora **varuhinje**:

»Pomočnica direktorja TV Slovenija **Natalija Gorščak** pojasnjuje, da so tuji programi na spletu na voljo 7 dni, saj zanje zaenkrat lahko kupimo le tako imenovane catch-up pravice. V tem sedemdnevem obdobju pa se morate za spremljanje televizijskih avdiovizualnih vsebin v spletnem arhivu registrirati.«

Obvezna registracija za ogled TV arhiva, zakaj?

Tudi septembra je bila aktualna obvezna registracija za ogled arhivskih posnetkov na RTV 4D, ki je bila uvedena aprila.

»Sprašujem vas, če je potrebno/smiselno, da je TVS kot javna televizija uvedla posebno prijavo za dostop do oddaj na MMC portalu, ki ni prijazna do uporabnikov (kaj je sploh njen namen?) (**N. V. F.**)

»Zanima me zakaj arhiv rtv slo ni javno dostopen preko spletne strani ampak se je potrebno za pregled arhiviranih novic registrirati. Ali ni rtv slo javni servis? In kot tak bi moral biti dostopen za vse in ne samo za registrirane uporabnike? Zakaj sploh registracija?« (**J. P.**)

Iz odgovora **varuhinje** (primer):

»Pojasnjujem, da je obvezna registracije za ogled TV oddaj, starejših od 7 dni, v veljavi od 1. aprila. Če vas zanimajo podrobnosti, si lahko več preberete v mesečnem poročilu za maj, na straneh 41 in 59 (http://img.rtv slo.si/_up/drown/files/2018/07/03/1550001_adnja-objavljena.pdf).

Tej potezi nisem bila naklonjena, še vedno ne razumem, zakaj je bila potrebna in zakaj je tako uporabniško neprijazna. Od aprila sem prejela veliko pritožb in vprašanj, podobnih vašemu. Pojasnila vodstva RTV Slovenija me niso prepričala. Kar dolgo sem si dopisovala s pristojnimi in jim predlagala, naj premislijo, ali ni bila ta poteza prenačljiva, enak razmislek sem predlagala Programskemu svetu RTV Slovenija, vendar nisem bila uspešna. Če strnem: menim, da sem z opozorili storila največ, kar je v moji pristojnosti, da bi zagovarjala interese gledalcev spletnega arhiva.

Ker pa tudi čez poletje prejemam vprašanja na to temo, sem danes vnovič pozvala pristojne, da storijo vse, kar je v njihovi moči, (1) da bo postopek registracije takšen, da se bodo uporabniki znali registrirati in da bodo vedeli, na koga naj se obrnejo, če jim ne uspe, (2) da bodo uporabniki razumeli, zakaj je potrebna registracija za nekaj, do česar so pred tem dostopali brez registracije, (3) da bodo uporabniki vedeli, komu naj pišejo, če menijo, da je obvezna registracija iz kakršnega koli razloga moteča ali nepotrebna.«

Varuhinja je prejela tudi **Poziv k razmisleku o ukinitvi zaklepanja informativnih oddaj oz. ukinitvi obvezne registracije pri ogledu arhiviranih informativnih oddaj**, ki ga je v imenu Informativnega programa TV Slovenija poslala odgovorna urednica **Manica J. Ambrožič**.

»V zadnjih nekaj mesecih naši ustvarjalci dobivajo telefonske klice oz. elektronska sporočila gledalcev z vprašanji in protesti zaradi zapletenega dostopa do naših oddaj na spletu. Pravzaprav gledalci govorijo o NEDOSTOPNOSTI oddaj; pri registraciji ostanejo namreč na pol poti, kljub več poskusom, ostanejo brez sporočenega gesla itn. Interpretacije tega problema so enake kot jih je v svojem aprilskem poročilu navedla že varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev : da je zapora oddaj nedopustna zaradi plačevanja naročnine, da ni ustrezne pomoči, na katero bi se gledalci lahko obrnili, da so stvari morda/najbrž politično motivirane. Prav pripombe ali prepričanja posameznih gledalcev, da je v ozadju zaklepanja /registracije politični motiv – so za oddaje Informativnega programa izjemno nevarne in jih je takoj potrebno obravnavati z vso resnostjo, istočasno pa takoj najti ustrezne rešitve!

V Informativnem programu predlagamo, da se vse oddaje našega programa izloči iz sistema registracij pri dostopu na spletu.

Obenem opozarjamo na dva pomembna sklepa dveh komisij Programskega sveta RTV – komisija za tehnična vprašanja je že 18. maja letos prosila vodstvo RTV, da ukine registracijo do ureditve prijaznejšega načina registracije; komisija Programskega sveta RTV za multimedijske vsebine je 17. maja letos pozvala vodstvo, da čim prej odpravi težave ob registraciji.«

RTV SLOVENIJA

I. OGLAŠEVANJE

Oglas za sveže meso

Gledalec **M. M. Š.** se je pritožil nad oglasom trgovskega podjetja za sveže meso, ki se predvaja tudi na TV Slovenija.

»Imate kak komentar na Hoferjeve reklame za sveže meso, predvsem na tole:
<https://www.youtube.com/watch?v=BjyPyq3hIbM>
...iz katere "kar sije humanost"?«

Iz odgovora **varuhinje**:

»V oglasu nisem zaznala vsebinskih kršitev etičnih meril oglaševanja, glede estetike ali učinkovitosti oglaševalskih vsebin ter prehrabnih navad pa nimam nobenih pristojnosti. Z ugotavljanjem skladnosti oglasnih sporočil z oglaševalskim kodeksom se sicer v Sloveniji ukvarja Slovenska oglaševalska zbornica (<http://www.soz.si/>).«

Odgovor na odgovor:

»Glede na to, da sem se, po moje upravičeno, "obregnil" že ob marsikatero zadevo (reklamo, oddajo), za vas pa ni bilo nič sporno, se res sprašujem, kaj pa bi bilo za vas že sporno? Če vzamemo tole zadnjo reklamo: bi se vam morda zazdelo neetično, če bi se namesto svinjskih?ovčjih?prsnihih košev zaletavale kar cele odrte goveje ali svinjske polovice? ...ali pa morda kar samo dve polovici s kožo vred samo ustreljenega bika, obešenega za noge in razpolovljenega, z odrezano glavo morda? (to je običajna vmesna stopnja v klavnici)... ...oziroma,, bi vas vprašal, mi lahko navedete vsaj eno oddajo in/ali vsaj en oglas, predvajan(a) na TV Slovenije, ki je bi(a) za vas etično ali kako drugače sporn(a) in ste zato sprejeli kake ustrezne ukrepa?«

Varuhinja je odgovorila, da na hipotetična vprašanja ne more odgovarjati in da je pristojna inštitucija za vprašanja pritožnika Slovenska oglaševalska zbornica.

II. TEHNIČNE ZADEVE

TV SLO3 in HD

Varuhinja je bila seznanjena z vprašanjem gledalca **D. U.**, ki ga je zanimalo, kdaj bo lahko program TV SLO3 spremljal v HD tehniki.

»Že večkrat sem naslovil vprašanje na RTV tehnično službo, kdaj bodo začeli oddajati program Slo 3 v HD tehniki. Dobil sem odgovor, da so že večkrat predlagali Državnemu zboru, da bi zamenjali HD kamere, vendar se za to niso odločili. Tudi sam sem pred leti poslal prošnjo v Državni zbor, po zamenjavi kamer, vendar nisem dobil odgovora. Pred mesecem ali več, smo lahko prebrali in gledali na tv novico, da so kamere v Državnem zboru zamenjali in da bomo danes v ponedeljek lahko gledali program SLO 3 v HD tehniki. Slučajno sem bil te dni tudi na dnevu odprtih vrat v parlamentu, kjer je vodič potrdil, da so montirali HD kamere. Ko sem prižgal tv sem bil razočaran, ker velja trenutno ta sprememba samo za tiste, ki imajo domačo strešno anteno.«

Iz odgovora pomočnika generalnega direktorja za tehniko, **Marka Fillija**:

»Naša TV je trenutno še v fazi dokončanja nadgradnje sistema za predvajanje TV programov. Za HD oddajanje žal niso dovolj samo HD kamere, zamenjati je potrebno celotno verigo do zadnjega vmesnika, nekaj malenkosti pa še manjka. Najzahtevnejše pa je upravljanje vzporednih omrežij SD in HD, saj je potrebno signale prilagajati oz. konvertirati med obema

sistemoma. Testno smo oddajanje res najprej štartali na DVB-T omrežju, a to še ni končna rešitev v polni HD kakovosti.

Preko nove verige za predvajanje programov bomo lahko zagotovili TV SLO 3 v polni visoki razločljivosti, kar vsi že nestrpno pričakujemo. Hkrati s končnim prehodom na HD bomo uvedli tudi poseben tonski kanal z branjem podnapisov in avdiodeskripcijo za slepe in slabovidne. Ob zagotovitvi same tehnične rešitve nas čaka tudi nekaj usklajevanja s kabelskimi in IP operaterji glede umestitve SLO 3 HD v programe sheme, vendar pri tem ne pričakujemo težav, saj je tudi interes operaterjev, da HD signal posredujejo svojim naročnikom.«

Zadeva se navezuje na poglavje Kdaj bo TV SLO3 v HD? v februarjem poročilu (str. 35).

III. VARUHINJA

Od pohval do pozivov k odstopu, drugič

Tudi septembra so gledalci, poslušalci oz. bralci RTV vsebin ter mediji komentirali varuhinjino poročilo v zadevi Intervju/Dežman, javno polemiko glede zadeve in medijske zapise o varuhinji, njenem delu in domnevni pristranskosti. Zadeva se navezuje na poglavje Zadeva Intervju/Dežman, tretjič (str. 3) in poglavje Od pohval do pozivov k odstopu v avgustovskem poročilu, str. 35.

»V časopisu sem zasledila, kako te napadajo zaradi tvoje ocene korektnosti intervjuja. Prečitela sem tudi tvojo oceno in imela sem občutek, da si preveč blaga. Povedati želim, da absolutno nimajo prav, ker te obsojajo. Bodi še naprej pokončna in se ne pusti sprovcirati. Prva si, ki si v tej vlogi javno opozorila na korektnost na TV. Čestitam!« (V. L.)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Iz odzivov razumem, da je moje poročilo za marsikoga preblago, za nekatere primerno, za večino tistih, ki mi pišejo, pa preostro in pristransko, trdijo, da gre za pogrom nad novinarjem in zato ustanovljajo društva v podporo avtorju oddaje, prirejajo medijske in druge dogodke ter zahtevajo mojo odstavitev.

Moj odgovor je, da vse zadeve obravnavam z enakimi vatli, da si mnenj ne pustim narekovati in da si tudi ne dovolim, da bi me kdo ustrahoval.«

Varuhinja je prejela tudi poziva k odstopu, ki sta se sklicevala na poziv Združenja novinarjev in publicistov oz. gibanja Glasno, v katerem je zapisan očitek o domnevnih dvojnih merilih in vpisu v register SDV v 80. letih.

»Prosim, da si preberete priloženo analizo o dvojnih merilih, ki jih uporabljate na TVS in v DNS. Če vas še ni zapekla vest, pričakujem, da boste ponovno prebrali prilogo, se zamislili nad funkcijo, ki jo opravljate na TVS ter odstopili s tega mesta.« (J. K.)

»Kot občanka, davkoplačevalka, prisilnega prispevka RTV in rodoljubna Slovenka, vam javno izrekam moj protest proti vam, zaradi vaših dvojnih meril in vas pozivam k takojšnjemu odstopu s tega mesta Varuha pravic gledalcev. Preveč je bilo že vsega, samo v vašem obdobju in nisem iz vaše strani zasledila enkrat samkrat, da bi svoje stališče podala v bran, resnici in varovanju svobode govora, ki nam je vsem zagotovljena po Ustavi RS.

Na nacionalni televiziji -zavodu se neprestano dogajajo s strani sovražnih novinarjev in zunanjih akterjev zveze borcev Tita Turnška itd., kot je bilo napr. intervju novinarja TVS dr. Jožeta Možina z dr. Dežmanom, ki s svojimi prispevki -intervjuji (javnosti razkriva KRUTO RESNICO, v tem primeru podatke iz slovenske pol pretekle zgodovine).

Primer Slapšakova in novinar Šurc, ki sta si dovolila preveč, oz. nepojemljivo sovraštvo, mržnjo do drugače mislečih.

In Vi Varuhinja PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV NA RTVS ga. Ilinka Todorovski, ste nastop Slapšakove zagovarjala, češ da gre za njeno osebno mnenje, izjavo novinarja Mateja Šurca pa ste označila za "žanr komentar" (videno iz medijev), ker je dovoljeno več. Prav nasprotno pa ste obravnavala intervju dr. Jožeta Možina z dr. Dežmanom, pri čemur ste mu očitala kršenje poklicnih meril in programskih standardov.

Ga. varuhinja, a je to nacionalna televizija in zavod, katera prisilno plačujemo vsi in tudi vas, ki izvajate dvojna merila.« (V. N.)

Odgovor varuhinje:

»Kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev delujem neodvisno in nepristransko. Okoli 1500 odzivov na leto – od mnenj do predlogov, od pohval do pritožb na programske vsebine in storitve RTV Slovenija - obravnavam z dolžno pozornostjo, spoštljivo in preudarno.

Pritožbam posvečam v skladu s pravilnikom posebno pozornost, pri obravnavi uporabljam enake vate in izhajam iz programskih standardov ter poklicnih meril in načel novinarske etike. Tako je tudi v zadevah, ki v najširši javnosti nimajo takšnega odmeva kot najbolj izpostavljene oddaje najvidnejših avtorjev v najudarnejših terminih.

Pri obravnavi pritožb na televizijske, radijske in spletne vsebine se osredotočim na vprašanja fokusa, konteksta in žanra, upoštevam pa tudi zasnovo konkretnih oddaj. Politike ali ideologija pri tem ni. Tako je bilo tudi v treh zadevah, ki jih omenjata ZNP in Glasno, in sicer v zadevah Labirinti sveta/komentar, Intervju/Dežman in Panoptikum/protest SDS. Vsa varuhova poročila (konkretna, mesečna in letna) so javno dostopna na spletu (www.rtv slo.si/varuh), o njih razpravlja in se do njih opredeli Programski svet RTV Slovenija, na podlagi teh poročil poteka notranja razprava o izboljšanju programskih vsebin in kakovosti storitev, kar je tudi namen varuhovega delovanja.

Z mnenji o mojem delu ne morem polemizirati, kritikom pa predlagam, da primerjajo primerljivo, denimo mnenja o komentarjih, polemičnih oddajah ali intervjujih.«

Varuhinja v RTV-programih, PPN 2019

Varuhinja je za predlog Programsko-produkcijskega načrta pripravila besedilo glede predstavljanja odzivov in varuhovega dela v programih RTV Slovenija (**PRILOGA1**, str. 41).

IV. OSTALO

Varstvo osebnih podatkov

Varuhinja je prejela sporočilo **M. K.**, povezano z implementacijo Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov na RTV Slovenija, natančneje v enoti MMC.

»Kljub temu, da sem se "zbrisal" iz vseh vaših evidenc po uveljavitvi zakona o varstvu podatkov, se moji e-naslovi še vedno pojavljajo v evidencah MMC-ja. Prosim, če za VEDNO zbršete iz svojih evidenc in spletnih strani moje e-naslove...«

Iz odgovora varuhinje:

»V zvezi s tem vam predlagam, da pišete neposredno na mmc@rtvslo.si. Več o varstvu osebnih podatkov v luči evropske uredbe si lahko preberete na tej povezavi: <https://www.rtv slo.si/strani/varstvo-osebni h-podatkov-in-zasebnosti/5805> .

Dodajam, da kot varuhinja posebej natančno skrbim za spoštovanje načela zaupnosti in varstvo osebnih podatkov; teh podatkov nikomur ne razkrivam in jih nikjer ne objavljam, izvirna sporočila pa hranim omejen čas, in sicer izključno zato, da je zagotovljena sledljivost v ugotavljanju reševanja zadev. Več o tem piše na povezavi, ki sem jo kopirala zgoraj.«

V. RTV SPLOŠNO

Kaj vse je narobe na RTV...

Pritožnik **S. U.** je v svojem odzivu navedel vsebinske in tehnične slabosti RTV Slovenija.

»SIOL ne deluje ob slabem vremenu, star način oddajanja ste modernizirali do konca, satelitski način je v navadni ne HD tehniki.

Čez celo poletje se oddaje ponavljajo, tudi v najbolj gledanem času. Včasih smo imeli npr. Poletno noč, Polnočni klub, Nočni kino ... To je v poletnem času gledljivo.

Poročila so tendenciozna, t.j. prozahodna.

Zakaj to pišem. Poročate o ameriški košarki, hokeju medtem pa o ligah s katerimi naši komaj zmorejo rezultat pa nič. Z Američani naši ne igrajo.

Naprej in naprej se vrti tuja glasba. Domače ni. Komentator radijskega programa gre tako daleč in napove vsebino pesmi v slovenskem jeziku, pesem pa je potem tuja.«

Iz odgovora varuhinje:

»Za mnenje se vam zahvaljujem. Obžalujem pa, ker je pritožba tako splošna, da vam nanjo težko konkretno odgovorim. Vseeno bom poskusila vsaj razjasniti kakšno od vaših dilem.

1. Prenos signala prek operaterjev: za kakovost signala, ki pride prek kabla ali interneta do vašega sprejemnika, so zadolženi operaterji, ki jim tudi plačujete to storitev; če menite, da storitev slabo opravljajo, so pravi naslov za pritožbo operaterji

2. Motnje v prenosu signala prek strešne antene ali satelita: če imate težave s tehniko ali kakovostjo, je pravni naslov dežurna služba Oddajnikov in zvez RTV Slovenija (tel. 01 475-2781, e-naslov: ozm@rtvslo.si , tnoz@rtvslo.si)

3. Med poletjem je v televizijskih programih vedno manj premiernih predvajanj, kot v drugih delih leta. To velja tudi za druge javne televizije (in seveda komercialne), saj je med poletjem pred ekrani najmanj gledalcev. To je tudi čas, ko RTV ustvarjalci snujejo nove vsebine, vadijo ali pa so na dopustih; ne glede na to je bilo tudi to poletje v programih RTV Slovenija kar precej premier, med drugim vsak večer sveža Poletna scena, vsak teden sveži TV klubi, Akcenti, Intervjuji, dnevnoinformativne oddaje, potem redni športni prenosi in prenosi kulturnih in drugih prireditev itd, če odličnih televizijskih nadaljevanj (npr. Deklina zgodba) niti ne omenjam. Seveda se strinjam z vami, da bi bilo lepo, če bi zmogli pripraviti še več še boljšega programa, vendar dvomim, da bi bilo pri enakih prihodkih, zmanjšanem številu zaposlenih in povečanih obveznostih s strani države (npr. obvezno odvajanje denarja za filmsko produkcijo, digitaliziranje arhivskih vsebin itd.) to sploh mogoče doseči. Če sodim po programu "bogatih" javnih radiotelevizij, kjer RTV prispevek na prebivalca znese 10 evrov in več (tako je na primer v Nemčiji, medtem ko v Sloveniji znaša dobre 3 evre na prebivalca), pa imajo poleti vseeno veliko ponovitev, potem bistvene spremembe niti v prihodnje ne bodo mogoče.

4. Navedbe o tendencioznosti poročil bi težko komentirala, dokler niso bolj konkretne. Kolikor mi je znano, se ameriški šport podrobneje spremlja v panogah, v katerih so zelo močni slovenski igralci (npr. hokej in košarka). Če boste poslali konkretnější pomislek, ga bom poglobljeno obravnavala.

5. Tuja in domača glasba. Kot veste, RTV Slovenija na vseh svojih sedmih televizijskih in osmih radijskih postajah dosledno spoštuje glasbene kvote; to pomeni, da je več kot 40 odstotkov glasbe, ki je predvajana, glasba slovenskih izvajalcev. Navedba o tem, da se vrti samo tuja glasba, torej ne zdrži. Če pa bi opazili kršitev kvot, vam predlagam, da to nemudoma prijavite pristojnemu organu Akosu (<https://www.akos-rs.si/prijava-krsitev-v-elektronskih-medijih>). Na koncu zapisujem, da tudi sama v programih opazim številne pomanjkljivosti in možnosti za izboljšave in da tudi kritični zapisi, kakršen je vaš, lahko pomagajo pri odpravi slabosti. Zato bom vaše pismo v razmislek poslala različnim pristojnim službam.«

PRILOGA

Priloga1: Varuhinja v RTV-programih, PPN 2019

Z nastopi v medijih se krepi razumevanje vloge varuha ter pomena meril za presojo kakovosti, pluralnosti in etičnosti vsebin, po drugi strani pa lahko varuhovo pojasnjevanje medijskih zakonitosti, postopkov ustvarjanja vsebin ter nalog in poslanstva javnega medijskega servisa v Sloveniji in demokratičnih družbah nasploh bistveno prispeva k večjemu medsebojnemu zaupanju med občinstvom in ustvarjalci.

Da bi varuh z javnostjo vzpostavil nujno zaveznitvo, mora biti tudi viden in slišen.

S tem namenom je Pravilnik o delovanju varuha v 15. členu predpisal frekvenco varuhovih nastopov v vseh medijih RTV Slovenija: »Radio in televizija morata varuhu zagotoviti vsaka najmanj 15 minut enotnega programskega časa mesečno, v katerem varuh javnost seznanja s svojimi ugotovitvami. Enkrat letno, ob predstavitvi letnega poročila, morata radio in televizija varuhu zagotoviti najmanj 45 minut programskega časa v osrednjem programskem času. MMC mora varuhu zagotoviti primeren programski prostor za objavo njegovih ugotovitev vsaj kvartalno, regionalni programi ter programi narodnih skupnosti pa vsaj dvakrat letno.«

V PPN za 2019 so v različnih poglavjih zapisane naslednje možnosti seznanjanja javnosti z varuhovimi ugotovitvami: gostovanja na Prvem po dogovoru (Radio Slovenija), gostovanje v oddaji Aktualno (Pomurski madžarski radio), objava kolumn po dogovoru in gostovanje v klepetalnici (MMC), vsak mesec 15 minut v Informativnem programu ali Programu plus, ob objavi letnega poročila 45 minut v Informativnem programu ali Programu plus, vsaj enkrat na leto v programih TV Maribor in TV Koper (Televizija Slovenija), občasno v informativnih oddajah Radia Capodistria in v oddaji Tuttogi Attualita' TV Capodistria (RTV programi za italijansko narodno skupnost).

Varuhinja napoveduje pripravljenost, da sodeluje tudi v programih drugih odgovornih uredništev RTV Slovenija, ki tega niso posebej predvidela v PPN za 2019 (Val 202, Ars – Radio Slovenija; KUP, ŠP, RP – Televizija Slovenija; RSi – Regionalni center Maribor; TV-studio Lendava - RTV programi za madžarsko narodno skupnost).

O terminih in obsegu nastopov ob izidu poročil, izstopajočih zadevah ali medijskih tematikah, ki zadevajo (tudi) javni servis, se bo varuhinja s pristojnimi uredništvimi sproti dogovarjala.

Ilinka Todorovski

STATISTIKA

	SEPTEMBER 2018	AVGUST 2018	SEPTEMBER 2017
TELEVIZIJA SLOVENIJA			
Skupaj	49	172	53
Informativni program	25	150	20
Kulturni in umetniški program	7	5	4
Razvedrilni program	3	4	3
Športni program	2	4	16
Program plus	3	2	4
Ostalo	9	7	6
RADIO SLOVENIJA			
Skupaj	16	10	10
Radio Prvi	10	9	3
Val 202	6	1	2
Program Ars	0	0	4
Ostalo	0	0	1
REGIONALNI CENTRI			
Koper	2	0	0
MMC			
Skupaj	13	13	13
Vsebine	8	7	12
Storitve	5	6	1
RTV SLOVENIJA			
Skupaj	38	63	34
Jezikovna kultura	0	3	1
Oglaševanje	2	1	0
Dostopnost in prilagojeni programi	1	2	1
RTV prispevek	0	0	2
Tehnične zadeve	1	1	2
RTV SLO - splošno	8	1	1
Programski svet	0	0	1
Varuhinja	3	9	8
Ostalo	12	9	18
Zavrnjena obravnava	11	38	0
VSI ODZIVI	118	259	110